

**Jednostkowe sprawozdanie finansowe
Orbis S.A. za okres roczny
od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku**

Warszawa, 21 lutego 2012 roku

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	4
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM.....	7
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
1. WPROWADZENIE.....	9
1.1 INFORMACJE OGÓLNE.....	9
1.2 ORBIS S.A.....	9
2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI I ICH ZMIANY.....	10
2.1 OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI.....	10
2.2 PODSTAWA SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	10
2.3 ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORBIS S.A.....	11
2.4 ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI ORAZ ZMIANY W PREZENTACJI DANYCH.....	22
2.5 NOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI I INTERPRETACJE KIMSF.....	24
2.6 WAŻNE OSZACOWANIA.....	27
3. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI.....	27
4. PRZYCHODY I KOSZTY.....	28
4.1 PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW.....	28
4.2 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	28
4.3 KOSZTY WEDŁUG RODZAJU.....	29
4.4 KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	29
4.5 POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	30
4.6 ZYSK ZE SPRZEDAŻY CAŁOŚCI LUB CZĘŚCI UDZIAŁÓW JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH.....	30
4.7 PRZYCHODY FINANSOWE.....	30
4.8 KOSZTY FINANSOWE.....	31
5. PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY I ODROZCZONY.....	31
6. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA.....	32
7. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	33
8. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY.....	33
9. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	34
10. WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	37
11. JEDNOSTKI ZALEŻNE.....	38
12. ZMIANA STANU INWESTYCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH.....	39
13. ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ.....	40
14. UDZIAŁ WE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH.....	41
15. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY.....	41
16. INNE AKTYWA FINANSOWE.....	41
17. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE.....	41
18. INNE INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE.....	43
19. INNE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE.....	43
20. ZAPASY.....	43
21. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE.....	44
22. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE.....	46
23. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	46
24. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY.....	46
25. KAPITAŁ PODSTAWOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY.....	47
25.1 KAPITAŁ ZAKŁADOWY.....	47
25.2 POZOSTAŁE KAPITAŁY.....	48
25.3 ZYSKI ZATRZYMANE.....	48
25.4 ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM.....	49
26. KREDYTY I POŻYCZKI.....	50
27. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE INNE.....	52
28. REZERWY.....	52
29. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE.....	53
30. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE.....	54
31. POZYCJE WARUNKOWE.....	56
31.1 UDZIELONE GWARANCJE.....	56
31.2 SPRAWY SPORNE.....	57
32. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	60
32.1 POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	60
32.2 RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ.....	61
32.3 RYZYKO WALUTOWE.....	61

32.4 RYZYKO CENOWE.....	61
32.5 RYZYKO KREDYTOWE.....	62
32.6 RYZYKO ZWIĄZANE Z PŁYNNOŚCIĄ.....	63
33. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE.....	64
34. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH (TRANSAKCJE).....	64
34.1 WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU I CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ.....	65
34.2 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I USŁUG.....	66
34.3 ZAKUPY TOWARÓW I USŁUG.....	66
34.4 ROZRACHUNKI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	66
34.5 POŻYCZKI UDZIELONE PODMIOTOM POWIĄZANYM.....	67
34.6 POŻYCZKI OTRZYMANE OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH.....	67
35. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.....	67
36. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	68
37. INNE INFORMACJE.....	68

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

według stanu na 31 grudnia 2011 roku

A k t y w a	Nota	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Aktywa trwałe		1 939 037	2 066 978
Rzeczowe aktywa trwałe	9	1 239 447	1 338 931
Wartości niematerialne	10	2 511	4 497
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	11, 12, 13	469 894	470 370
Nieruchomości inwestycyjne	17	226 389	252 316
Inne inwestycje długoterminowe	18	464	531
Inne aktywa długoterminowe	19	332	333
Aktywa obrotowe		160 616	95 438
Zapasy	20	3 245	3 444
Należności handlowe	21	22 994	25 112
Należności z tytułu podatku dochodowego	21	4 585	3 753
Należności krótkoterminowe inne	21	10 227	3 530
Krótkoterminowe aktywa finansowe	22	0	30 237
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	119 565	29 362
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	9	24 000	2 350
A k t y w a r a z e m		2 123 653	2 164 766

Objaśnienie do różnic w prezentacji danych na dzień 31 grudnia 2010 roku w stosunku do danych opublikowanych uprzednio znajduje się w punkcie 2.4 niniejszego sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ c.d.

według stanu na 31 grudnia 2011 roku

P a s y w a	Nota	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Kapitał własny		1 858 656	1 731 960
Kapitał zakładowy	25.1	517 754	517 754
Pozostałe kapitały	25.2	133 333	133 333
Zyski zatrzymane	25.3	1 207 569	1 080 873
Zobowiązania długoterminowe		39 019	154 069
Kredyty i pożyczki	26	0	93 830
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5	22 496	40 170
Zobowiązania długoterminowe inne	27	512	333
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	30	16 011	19 736
Zobowiązania krótkoterminowe		225 978	278 737
Kredyty i pożyczki, w tym:	26	110 623	204 236
- pożyczki od jednostek powiązanych		110 623	110 418
Zobowiązania handlowe	29	66 663	35 283
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	29	1 606	1 735
Zobowiązania krótkoterminowe inne	29	37 226	28 888
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	30	3 994	4 527
Rezerwy na zobowiązania	28	5 866	4 068
P a s y w a r a z e m		2 123 653	2 164 766

Objaśnienie do różnic w prezentacji danych na dzień 31 grudnia 2010 roku w stosunku do danych opublikowanych uprzednio znajduje się w punkcie 2.4 niniejszego sprawozdania finansowego

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za 2011 rok

	Nota	2011	2010
Przychody netto ze sprzedaży usług	4.1	540 619	534 872
Przychody netto ze sprzedaży innych produktów, towarów i materiałów	4.1	50	235
Koszt własny sprzedaży	4.3	(423 656)	(435 981)
Zysk brutto ze sprzedaży		117 013	99 126
Pozostałe przychody operacyjne	4.2	118 039	8 324
Koszty sprzedaży i marketingu	4.3	(22 809)	(23 452)
Koszty ogólnego zarządu	4.3	(72 230)	(72 939)
Pozostałe koszty operacyjne	4.5	(18 947)	(13 436)
Aktualizacja wartości aktywów trwałych	4.2	(4 864)	1 598
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		116 202	(779)
Zysk na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych	4.6	3 768	0
Przychody finansowe	4.7	43 745	33 611
Koszty finansowe	4.8	(13 306)	(19 673)
Zysk przed opodatkowaniem		150 409	13 159
Podatek dochodowy	5	(23 713)	(2 719)
Zysk netto za okres		126 696	10 440
Całość zysku za okres dotyczy działalności kontynuowanej			
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)			
Podstawowy i rozwodniony zysk na akcję	7	2,75	0,23

Objaśnienie do różnic w prezentacji danych za 2010 rok w stosunku do danych opublikowanych uprzednio znajduje się w punkcie 2.4 niniejszego sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za 2011 rok

	Nota	2011	2010
Zysk netto za okres		126 696	10 440
Inne całkowite dochody przed opodatkowaniem		0	0
Podatek od innych całkowitych dochodów		0	0
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu		0	0
Całkowite dochody za okres		126 696	10 440

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za 2011 rok

	Nota	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2010					
Stan na 01.01.2010		517 754	133 333	1 070 433	1 721 520
- zysk netto za okres		0	0	10 440	10 440
- inne całkowite dochody/straty		0	0	0	0
Całkowite dochody za okres		0	0	10 440	10 440
dywidendy		0	0	0	0
Stan na 31.12.2010	25	517 754	133 333	1 080 873	1 731 960
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2011					
Stan na 01.01.2011		517 754	133 333	1 080 873	1 731 960
- zysk netto za okres		0	0	126 696	126 696
- inne całkowite dochody/straty		0	0	0	0
Całkowite dochody za okres		0	0	126 696	126 696
dywidendy		0	0	0	0
Stan na 31.12.2011	25	517 754	133 333	1 207 569	1 858 656

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za 2011 rok

	Nota	2011	2010
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Zysk przed opodatkowaniem		150 409	13 159
Korekty:		(28 366)	98 980
Amortyzacja	4.3	110 094	117 725
Zysk z tytułu różnic kursowych		(3 748)	0
Odsetki i dywidendy		(28 307)	(15 068)
Zysk z tytułu działalności inwestycyjnej		(120 711)	(4 991)
Zmiana stanu należności	36	(5 405)	430
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	36	15 820	(182)
Zmiana stanu rezerw	28,30	(2 460)	1 678
Zmiana stanu zapasów	20	199	93
Inne korekty	36	6 152	(705)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		122 043	112 139
Podatek dochodowy zapłacony		(42 348)	(4 980)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		79 695	107 159
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych		185 518	15 617
Przychody ze sprzedaży udziałów w jednostkach powiązanych		5 000	0
Dywidendy i udziały w zyskach		34 782	30 228
Przychody z tytułu odsetek		5 423	3 155
Splata udzielonych pożyczek		30 000	8 200
Inne wpływy inwestycyjne		3 748	0
Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne oraz nieruchomości inwestycyjne		(52 917)	(34 833)
Wydatki na nabycie udziałów w podmiotach powiązanych		(388)	(189)
Udzielenie pożyczek		0	(6 200)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		211 166	15 978
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
Splaty kredytów i pożyczek		(188 382)	(94 191)
Splata odsetek i inne wydatki związane z obsługą zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek		(12 276)	(20 471)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(200 658)	(114 662)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		90 203	8 475
Środki pieniężne na początek okresu		29 362	20 887
Środki pieniężne na koniec okresu		119 565	29 362

1. WPROWADZENIE

1.1 INFORMACJE OGÓLNE

Prezentowane sprawozdanie finansowe spółki Orbis S.A. przedstawia sprawozdanie z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku i na dzień 31 grudnia 2010 roku, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, rachunek zysków i strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów i sprawozdanie z przepływów pieniężnych, obejmujące dane za 2011 rok i za 2010 rok, oraz noty objaśniające do wyżej wymienionych sprawozdań finansowych.

Rokiem obrotowym dla Orbis S.A. jest rok kalendarzowy. Czas trwania działalności Spółki nie jest ograniczony.

Pozycje sprawozdania finansowego Spółki są wykazywane w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Spółka (w „walucie funkcjonalnej”). Sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych polskich (PLN), które są walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Spółki.

Wszystkie dane finansowe przedstawia się w tysiącach polskich złotych, chyba że zaznaczono inaczej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd w dniu **21 lutego 2012 roku**.

1.2 ORBIS S.A.

Spółka Orbis S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Bracka 16, 00-028 Warszawa, Polska jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 22622. Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności /PKD/ działalność Spółki jest zakwalifikowana w sekcji H w pozycji 5510Z. Zgodnie z klasyfikacją Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie działalność Spółki jest klasyfikowana w branży usługi inne.

Orbis S.A. jest największą w Polsce spółką hotelarską, zatrudniającą 2,5 tys. osób, operującą siecią 32 hoteli (7 011 pokoi na dzień 31 grudnia 2011 roku) w 20 najważniejszych miastach i miejscowościach wypoczynkowych w Polsce. W 2011 roku Spółka zarządzała także, na podstawie umowy o zarządzanie, dwoma hotelami: Sofitel we Wrocławiu oraz Mercure Fryderyk Chopin w Warszawie¹. Hotele Spółki funkcjonują pod markami Sofitel, Novotel, Mercure, Orbis Hotels i Holiday Inn w Warszawie. Dodatkowo Spółka jest właścicielem ośmiu hoteli marki Etap oraz hotelu marki Mercure, w których działalność operacyjna jest prowadzona przez spółkę zależną Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A.

Informacje na temat struktury akcjonariatu znajdują się w punkcie 25.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

¹ W związku z dokonaną w grudniu 2011 sprzedażą hotelu Mercure Fryderyk Chopin w Warszawie na rzecz Echo Investment S.A. umowa o zarządzanie tym hotelem została rozwiązana.

2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI I ICH ZMIANY

2.1 OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, wydanymi i obowiązującymi na dzień niniejszego sprawozdania finansowego.

2.2 PODSTAWA SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Główne zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu jednostkowego sprawozdania finansowego przedstawiono w punkcie 2.3 niniejszego sprawozdania. Zasady te były stosowane w sposób ciągły we wszystkich latach objętych sprawozdaniem finansowym i nie uległy istotnym zmianom w ciągu roku obrotowego za wyjątkiem wynikających ze zmian przepisów i zmian prezentacyjnych przedstawionych w punkcie 2.4. Opis Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zastosowanych przez Spółkę po raz pierwszy znajduje się w punkcie 2.5 niniejszego sprawozdania.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga zastosowania pewnych kluczowych szacunków księgowych. Zarząd musi także podjąć szereg subiektywnych decyzji dotyczących zastosowania zasad rachunkowości Spółki. Obszary bardziej złożone lub wymagające dokonania subiektywnego osądu, jak również obszary, w których założenia i oszacowania są znaczące dla sprawozdania finansowego jako całości, zostały opisane w notce 2.6 do jednostkowego sprawozdania finansowego.

W odniesieniu do otrzymanego prawa wieczystego użytkowania gruntów, Zarząd rozpatrzył różne interpretacje dotyczące MSR 17 dostępne na rynku i zdecydował, iż prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane w wyniku decyzji administracyjnej powinny być ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Grunty, a także prawa ich użytkowania, są częścią nieruchomości hotelowych Spółki (czyli ośrodków wypracowujących środki pieniężne), ponieważ przyczyniają się do generowania wyniku i przepływów pieniężnych hoteli. Stanowią więc część wartości godziwej nieruchomości. Część praw wieczystego użytkowania gruntu została zakupiona przez Spółkę i wprowadzona do ksiąg w wartości zakupu (w wartości rynkowej). Pozostała część została otrzymana od Skarbu Państwa jako jeden z elementów nieruchomości hotelowych i wprowadzona do ksiąg w wartościach ustalonych w wyniku niezależnej wyceny na podstawie MSSF1. Wartość otrzymanych praw wieczystego użytkowania gruntów, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosiła na dzień 31 grudnia 2011 roku 317 436 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2010 roku 350 809 tys. zł. Wartość rezerwy na podatek odroczony związanej z ujętymi prawami wieczystego użytkowania na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniosła 60 313 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniosła 66 654 tys. zł.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Orbis S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości. Zdaniem Zarządu Spółki nie istnieją obecnie okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę (dodatkowa informacja w notce 32.6).

2.3 ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORBIS S.A.

2.3.1 Udziały w jednostkach podporządkowanych

Udziały i akcje w spółkach zależnych oraz w spółkach stowarzyszonych Orbis S.A. wyceniane są w cenie nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Zmiany wartości prezentowanych udziałów z tytułu utraty wartości odnosi się bezpośrednio na wynik finansowy.

2.3.2 Transakcje i salda

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów wymiany obowiązujących w dniu zawarcia tych transakcji w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności – według kursu zakupu stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka;
- w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań – według kursu sprzedaży stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka;
- w przypadku innych transakcji – według średniego kursu określonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Dodatkowo i ujemne różnice kursowe wynikające z rozliczania transakcji w walutach obcych oraz z przeliczania aktywów i zobowiązań pieniężnych według kursów wymiany walut na koniec roku wykazuje się w rachunku zysków i strat.

2.3.3 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się na dzień ujęcia w księgach rachunkowych w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczas naliczone odpisy umorzeniowe oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów zakupione od stron trzecich prezentuje się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy umorzeniowe naliczone w oparciu o okres trwania umowy użytkowania wieczystego.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane od gminy nieodpłatnie w wyniku decyzji administracyjnych zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym po raz pierwszy według wartości godziwej, w oparciu o wycenę rzeczoznawcy. Podlegają one amortyzacji przez czas trwania umowy, tj. maksymalnie przez okres 99 lat. Uzasadnienie zastosowanego podejścia zostało zawarte w punkcie 2.2 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Środki trwałe w budowie wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. W przypadku stwierdzenia utraty wartości środka trwałego w budowie dokonuje się odpisu aktualizującego doprowadzającego jego wartość do wartości odzyskiwalnej.

W przypadku wymiany części środka trwałego w jego wartości bilansowej ujmuje się koszt wymienianej części składowej tego środka; jednocześnie wartość bilansowa wymienionej części składowej jest usuwana ze sprawozdania z sytuacji finansowej, niezależnie, czy była osobno amortyzowana i ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania. Zakończenie amortyzacji następuje wtedy, gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 lub gdy zostanie usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Amortyzacja obecnie użytkowanych składników aktywów trwałych jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów dla nowoprzyjętych środków trwałych wynoszący:

Prawa użytkowania wieczystego gruntu – do 99 lat,

Budynki i budowle – od 30 do 50 lat,

Komponenty budynków – od 7 do 25 lat,

Obiekty inżynierii lądowej i wodnej – do 20 lat,

Maszyny i urządzenia – od 2 do 25 lat,

Środki transportu – od 4 do 5 lat,

Narzędzia, przyrządy i wyposażenie – od 5 do 15 lat.

Grunty nie są amortyzowane.

Zyski i straty z tytułu zbycia lub likwidacji środków trwałych, stanowiące różnice pomiędzy przychodami ze sprzedaży i wartością bilansową zbywanego środka trwałego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

2.3.4 Wartości niematerialne

2.3.4.1 Inne wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne wykazane w sprawozdaniu finansowym wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia i pomniejszone o skumulowane odpisy amortyzacyjne obliczone według stawek odzwierciedlających okres ich użytkowania oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Na dzień nabycia składnika wartości niematerialnych ustala się metodę amortyzacji oraz stawkę amortyzacji rocznej odzwierciedlającą przewidywany okres użytkowania danego składnika aktywów.

Spółka nie prowadzi prac badawczych i rozwojowych. Koszty tworzenia stron internetowych są ujmowane w kosztach rodzajowych – kosztach marketingu.

Amortyzacja naliczana jest metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Koncesje, patenty, licencje i podobne – od 2 do 5 lat,

Autorskie i pokrewne prawa majątkowe – 2 lata.

2.3.5 Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania składnika aktywów na leasingobiorcę. Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego), stanowi leasing operacyjny.

2.3.5.1 Leasing finansowy

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Spółki i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie rozpoczęcia umowy, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu tak, by efektywna stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami amortyzacji aktywów trwałych będących własnością Spółki przez krótszy z dwóch okresów: okres użytkowania składnika aktywów lub okres trwania leasingu.

W razie oddania aktywów w leasing finansowy w należnościach ujmuje się wartość bieżącą opłat leasingowych.

2.3.5.2 Leasing operacyjny

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu.

Korzyści otrzymane i należne jako zachęta do zawarcia umowy leasingu operacyjnego odnoszone są w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

W sytuacji, gdy specyfika kontraktu wskazuje, że opłaty leasingowe będą naliczane progresywnie w okresie trwania umowy, dokonuje się linearyzacji rocznych rat płatności.

2.3.6 Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to nieruchomości traktowane jako źródło przychodów z tytułu czynszów lub utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości. Początkowo są ujmowane w cenie nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Na dzień bilansowy Spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne według kosztu historycznego, pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Prawa wieczystego użytkowania gruntu – do 99 lat,

Budynki i budowle – od 30 do 50 lat,

Komponenty budynków – od 7 do 25 lat,

Obiekty inżynierii lądowej i wodnej – do 20 lat,
Maszyny i urządzenia – od 2 do 25 lat,
Narzędzia, przyrządy i wyposażenie – od 5 do 15 lat.

2.3.7 Inne inwestycje długoterminowe

Inne inwestycje długoterminowe obejmują aktywa nabyte przez Spółkę w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Obecnie są to dzieła sztuki. Na dzień nabycia ujmuje się je w księgach rachunkowych według ceny nabycia albo ceny zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia i rozliczenia transakcji nie są istotne.

Na dzień bilansowy inwestycje długoterminowe wycenia się w wartości przeszacowanej. W odniesieniu do dzieł sztuki wartość przeszacowaną określa się na podstawie specjalistycznych katalogów. Skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał własny w pozycję pozostałe kapitały.

2.3.8 Zapasy

Zapasy wycenia się w cenie nabycia obejmującej koszty zakupu, koszty przetworzenia zapasów i inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów rzeczowych do ich aktualnego miejsca i stanu. Do wyceny rozchodu materiałów, surowców i opakowań stosuje się średnią ważoną cenę nabycia.

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa obrotowe wykazywane są według wartości niższej spośród ceny zakupu i ceny sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto jest szacowaną ceną sprzedaży możliwą do uzyskania w ramach normalnej działalności, pomniejszoną o odpowiednie zmienne koszty sprzedaży.

2.3.9 Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwale (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów obrotowych. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania, jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań krótkoterminowych.

2.3.10 Aktywa finansowe

Inwestycje ujmuje się w dniu zakupu i usuwa ze sprawozdania finansowego w dniu sprzedaży, jeśli umowa wymaga dostarczania ich w terminie wyznaczonym przez odpowiedni rynek, a ich wartość początkową wycenia się w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji, z wyjątkiem tych aktywów, które klasyfikuje się jako aktywa finansowe wyceniane początkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe klasyfikuje się jako: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. Klasyfikacja zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

2.3.10.1 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej grupy zalicza się aktywa finansowe przeznaczone do zbycia lub wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do zbycia, jeżeli:

- został zakupiony przede wszystkim w celu odsprzedaży w niedalekiej przyszłości; lub
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie, zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niewyznaczonym i niedziałającym jako zabezpieczenie.

Składnik aktywów finansowych inny niż przeznaczony do zbycia może zostać sklasyfikowany jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy przy ujęciu początkowym, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia występującą w innych okolicznościach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Spółki, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- składnik aktywów stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Spółka zalicza do tej kategorii zwłaszcza inwestycje w papiery wartościowe.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a zyski lub straty ujmuje się w rachunku zysków i strat. Zysk lub strata netto ujęte w rachunku zysków lub strat uwzględniają dywidendy lub odsetki wygenerowane przez dany składnik aktywów finansowych.

2.3.10.2 Inwestycje utrzymywane do wymagalności

Inwestycje oraz inne aktywa finansowe, z wyłączeniem instrumentów pochodnych, o stałych lub negocjowanych warunkach płatności oraz stałych terminach wymagalności, które Spółka chce i może utrzymywać do momentu osiągnięcia wymagalności klasyfikuje się jako inwestycje utrzymywane do wymagalności. Wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie stosując metodę efektywnego oprocentowania po pomniejszeniu o utratę wartości, zaś przychody ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

2.3.10.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Akcje i udziały w spółkach, niebędących spółkami zależnymi i stowarzyszonymi, nienotowane na giełdzie i nie znajdujące się w obrocie na aktywnym rynku, klasyfikuje się jako aktywa dostępne do sprzedaży i wykazuje w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, odsetek obliczonych przy użyciu efektywnej stopy procentowej oraz ujemnych i dodatnich różnic kursowych dotyczących aktywów pieniężnych, które ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat. W przypadku zbycia inwestycji lub stwierdzenia utraty jej wartości, skumulowany zysk lub stratę ujętą uprzednio w kapitale rezerwowym z tytułu aktualizacji ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu. W przypadku, gdy ustalenie wartości godziwej nie jest możliwe, wyceny dokonuje się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, a skutki wyceny ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w chwili uzyskania przez Spółkę prawa do ich otrzymania. Wartość godziwą aktywów pieniężnych dostępnych do sprzedaży denominowanych w walutach obcych określa się przeliczając te waluty po kursie spot na dzień bilansowy. Zmiana wartości godziwej przypadająca na różnice kursowe wynikające ze zmiany zamortyzowanego kosztu historycznego danego składnika aktywów wykazywana jest w rachunku zysków i strat, zaś pozostałe zmiany ujmuje się w kapitale własnym.

2.3.10.4 Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowalnych warunkach płatności, niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku, klasyfikuje się jako pożyczki i należności.

Aktywa te wprowadza się do ksiąg pod datą zawarcia transakcji. Na dzień wprowadzenia do ksiąg aktywa te wyceniane są w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji.

Na dzień bilansowy wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

2.3.10.5 Reklasyfikacje aktywów finansowych

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży mogą podlegać reklasyfikacji do:

- pożyczek udzielonych i należności własnych, jeżeli na dzień przekwalifikowania aktywa te spełniałyby definicję pożyczek udzielonych i należności własnych a jednostka ma zamiar i możliwość utrzymania aktywu w przyszłości lub do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy inne niż instrumenty pochodne oraz aktywa wyceniane według wartości godziwej według opcji wyceny w wartości godziwej, mogą zostać przekwalifikowane na następujących zasadach:

- przeniesione do aktywów dostępnych do sprzedaży, jeżeli (a) instrument nie jest już przeznaczony do sprzedaży lub odkupu w krótkim terminie, (b) na dzień przekwalifikowania aktywa te spełniałyby definicję pożyczek udzielonych i należności własnych oraz (c) jednostka ma zamiar i możliwość utrzymania aktywu w przyszłości lub do terminu wymagalności,
- jeżeli instrument nie spełnia definicji pożyczek udzielonych i należności własnych, reklasyfikacja do aktywów dostępnych do sprzedaży lub aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności, jest możliwa w rzadkich okolicznościach, przez które rozumie się udokumentowaną przez jednostkę incydentalną sytuację, w stosunku do której nie należy oczekiwać, że pojawi się w przyszłości lub regularnie.

Powyższe reklasyfikacje odbywają się po wartości godziwej z dnia reklasyfikacji.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży mogą także podlegać reklasyfikacji do aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności i odwrotnie.

2.3.10.6 Wyksięgowanie aktywów finansowych

Spółka wyksięguje składnik aktywów finansowych wyłącznie wtedy, gdy wygasną prawa umowne do przepływów pieniężnych generowanych przez taki składnik aktywów, albo gdy składnik aktywów finansowych wraz z zasadniczo całym ryzykiem i wszystkimi korzyściami związanymi z jego posiadaniem zostają przeniesione na inny podmiot. Jeżeli Spółka nie przenosi ani nie zatrzymuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów i utrzymuje nad nim kontrolę, ujmuje zatrzymany udział w takim składniku aktywów i związane z nim zobowiązania z tytułu potencjalnych płatności. Jeśli natomiast Spółka zatrzymuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przeniesionym składnikiem aktywów, to nadal ujmuje stosowny składnik aktywów finansowych.

2.3.11 Utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów.

2.3.11.1 Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych i wartości niematerialnych

Rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne i wartości niematerialne są poddawane rocznym testom na utratę wartości, jeżeli zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Odpis aktualizujący wykazuje się w wysokości, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa wartość odzyskiwalną.

W odniesieniu do **rzeczowych aktywów trwałych** oraz **nieruchomości inwestycyjnych** testu na utratę wartości dokonuje się odnosząc go do poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne (najmniejszych, możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne będące w znacznym stopniu niezależnymi od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów). Przyjęto, że ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne w rozumieniu MSR 36 jest każdy hotel.

W odniesieniu do wyceny niehotelowych nieruchomości inwestycyjnych, środków trwałych niezwiązanych z ośrodkami wypracowującymi środki pieniężne i wartości niematerialnych, ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne jest cała Spółka.

W odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz nieruchomości inwestycyjnych na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na dokonanie lub zmianę wartości odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości. Spółka przyjmuje, że jedną z przesłanek wskazujących na możliwości dokonania lub zmiany odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości danego hotelu jest zmiana wartości EBITDA o +/- 20% w porównaniu do okresu poprzedniego. Spółka przeprowadza również powyższą analizę dla wszystkich innych hoteli, które zostały już objęte odpisem w latach poprzednich bez względu na zmianę wartości EBITDA. Spółka dokonuje wyceny metodą DCF (zdyskontowanych przepływów pieniężnych). Następnie, porównywana jest wartość księgowa netto hotelu z wartością wyceny według DCF i ujmowana jest właściwa korekta (ujęcie odpisu w przypadku, gdy wartość hotelu w księgach jest wyższa niż wycena według DCF, rozwiązanie odpisu (jeżeli istnieje taka możliwość) w przypadku, gdy wartość hotelu w księgach jest niższa niż wycena według DCF). W przypadku szczególnych warunków powodujących istotne zniekształcenie wartości z wycen w DCF, Spółka może zastosować podejście indywidualne by jak najlepiej odzwierciedlić kwotę wyceny.

Wartość księgowa netto rzeczowych aktywów trwałych i nieruchomości inwestycyjnych wynikająca z odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości nie powinna przekroczyć kwoty, która zostałaby ustalona, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie miał miejsca.

Utrata wartości lub ewentualne odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości rozpoznawane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

2.3.11.2 Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

W przypadku akcji nienotowanych na giełdzie, sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu uznaje się za obiektywny dowód utraty wartości.

W przypadku niektórych kategorii aktywów finansowych, np. należności z tytułu dostaw i usług, poszczególne aktywa oceniane jako te, które nie utraciły ważności, bada się pod kątem utraty wartości łącznie. Obiektywne dowody utraty wartości dla portfela należności obejmują doświadczenie Spółki w procesie windykacji należności; wzrost liczby nieterminowych płatności przekraczających średnio 90 dni, a także obserwowalne zmiany w warunkach gospodarki krajowej czy lokalnej, które mają związek z przypadkami nieterminowych spłat należności.

W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po amortyzowanym koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową składnika aktywów finansowych.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis z tytułu utraty wartości bezpośrednio dla wszystkich aktywów tego typu, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, których wartość bilansową pomniejsza się stosując konto korygujące ich pierwotną wartość. W przypadku stwierdzenia nieściągalności danej należności z tytułu dostaw i usług, odpisuje się ją właśnie w ciężar konta odpisu aktualizującego. Natomiast jeśli uprzednio odpisane kwoty zostaną później odzyskane, dokonuje się odpowiedniego uznania konta odpisu aktualizującego. Zmiany wartości bilansowej konta odpisu aktualizującego ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji koszt własny sprzedaży.

Z wyjątkiem kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, jeśli w kolejnym okresie obrotowym kwota odpisu z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można racjonalnie odnieść do zdarzenia mającego miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis z tytułu utraty wartości odwraca się w rachunku zysków i strat, jeżeli wartość bilansowa inwestycji w dniu odwrócenia utraty wartości nie przekracza kwoty zamortyzowanego kosztu, powstającego gdyby utrata wartości nie została ujęta.

Odpisy z tytułu utraty wartości kapitałowych papierów wartościowych przeznaczonych do sprzedaży ujęte uprzednio przez wynik finansowy nie podlegają odwróceniu poprzez ten rachunek. Wszelkie zwiększenia wartości godziwej następujące po wystąpieniu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

2.3.11.3 Utrata wartości zapasów

Jeżeli w trakcie trwania roku obrotowego ma miejsce zdarzenie powodujące utratę wartości zapasów, dokonywane są odpisy aktualizujące ich wartość. Jeżeli nie istnieją już okoliczności, które uprzednio spowodowały odpisanie wartości zapasów poniżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, odpisaną kwotę eliminuje się tak, aby nowa wartość bilansowa równała się cenie nabycia lub kosztowi wytworzenia lub zaktualizowanej wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Dokonane w ten sposób odwrócenie odpisu jest ujmowane w rachunku zysków i strat.

2.3.12 Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Spółkę

Instrumenty dłużne i kapitałowe klasyfikuje się jako zobowiązania finansowe lub jako kapitał własny, w zależności od treści ustaleń umownych.

2.3.12.1 Instrumenty kapitałowe

Instrumentem kapitałowym jest każdy kontrakt, który poświadcza udział w aktywach podmiotu po odjęciu wszystkich jego zobowiązań. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Spółkę ujmuje się w kwocie otrzymanych wpływów po odjęciu bezpośrednich kosztów emisji.

Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży mogą być prezentowane jako kapitał własny wtedy i tylko wtedy, gdy spełniają wszystkie poniższe warunki:

- ich posiadacz ma prawo do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji;
- dany instrument należy do klasy instrumentów najbardziej podporządkowanych i wszystkie instrumenty w tej klasie mają identyczne cechy;
- instrument nie posiada innych cech, które odpowiadałyby definicji zobowiązania finansowego; oraz
- suma przewidywanych przepływów pieniężnych przypadających na ten instrument w okresie jego spłaty opiera się przede wszystkim o wynik finansowy, zmianę w ujętych aktywach netto lub zmianę wartości godziwej ujętych i nieujętych aktywów netto jednostki (z wyłączeniem oddziaływania samego instrumentu). Wynik finansowy lub zmianę ujętych aktywów netto wycenia się w tym celu zgodnie z odpowiednimi MSSF. Podmiot nie może posiadać innych instrumentów, które znacząco zawężyłyby lub wyznaczały stałą kwotę zwrotu dla posiadacza instrumentu finansowego z opcją sprzedaży.

Kryteria klasyfikacji jako kapitału własnego instrumentów zobowiązujących do przekazania ich posiadaczowi proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku likwidacji oparte są na tych samych zasadach co przedstawione powyżej, z wyjątkiem dwóch ostatnich punktów, które nie mają zastosowania.

Jeżeli spółka zależna wyemituje tego rodzaju instrumenty, które znajdują się w posiadaniu jednostek niesprawujących nad nią kontroli i zostały przedstawione jako kapitał własny w sprawozdaniu finansowym tej spółki, w sprawozdaniu finansowym ujmowane są jako zobowiązanie, ponieważ nie będzie on najbardziej podporządkowanym instrumentem w spółce.

2.3.12.2 Złożone instrumenty finansowe

Składniki złożonych instrumentów wyemitowanych przez Spółkę klasyfikuje się oddzielnie jako zobowiązania finansowe i kapitał własny, zgodnie z treścią zawartej umowy. Wartość godziwą składników stanowiących zobowiązania na dzień emisji szacuje się przy użyciu dominującej rynkowej stopy procentowej stosowanej do podobnych, niezamiennych instrumentów. Kwotę tę ujmuje się jako zobowiązanie po zamortyzowanym koszcie przy użyciu efektywnej stopy procentowej do momentu wygaśnięcia tej kwoty związanego z zamianą lub do dnia wymagalności instrumentu. Komponent kapitałowy określa się odejmując wartość zobowiązania od ogólnej wartości godziwej złożonego instrumentu kapitałowego. Wartość tę ujmuje się w kapitale własnym po uwzględnieniu podatku dochodowego i nie podlega ona późniejszemu przeszacowaniu.

2.3.12.3 Zobowiązania wynikające z umów gwarancji finansowej

Zobowiązania z tytułu gwarancji finansowej wycenia się początkowo w wartości godziwej, a następnie według wyższej z dwóch następujących wartości:

- kwoty zobowiązania umownego określonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
- początkowo ujętej wartości pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o umorzenie ujęte zgodnie z zasadami ujmowania przychodów.

2.3.12.4 Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe to:

- prawdopodobne zobowiązanie, które powstało w wyniku przeszłych zdarzeń i którego istnienie będzie potwierdzone jedynie poprzez wystąpienie lub jego brak – jednego lub więcej niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie znajdują się pod kontrolą Spółki, lub
- obecne zobowiązanie, które wywodzi się ze zdarzenia z przeszłości, ale nie jest rozpoznawane, ponieważ:
 - wpływ korzyści w celu uregulowania tego zobowiązania jest mało prawdopodobny,
 - nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wielkości tego zobowiązania.

2.3.12.5 Aktywa warunkowe

Aktywa warunkowe to prawdopodobne aktywa wynikające z przeszłych zdarzeń, których istnienie będzie potwierdzone przez wystąpienie lub jego brak jednego lub więcej przyszłych zdarzeń, na które Spółka nie ma wpływu.

2.3.12.6 Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe klasyfikuje się jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy albo jako pozostałe zobowiązania finansowe.

2.3.12.7 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej kategorii zalicza się zobowiązania finansowe przeznaczone do zbycia lub zdefiniowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązanie finansowe klasyfikuje się jako przeznaczone do zbycia, jeżeli:

- zostało podjęte przede wszystkim w celu odkupu w krótkim terminie;
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niesklasyfikowanym i nie działającym jako zabezpieczenie.

Zobowiązanie finansowe inne niż przeznaczone do zbycia może zostać sklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w chwili początkowego ujęcia, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia, jaka wystąpiłaby w innych warunkach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Spółki, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) do pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a wynikające z nich zyski lub straty finansowe ujmuje się w rachunku zysków i strat z uwzględnieniem odsetek zapłaconych od danego zobowiązania finansowego.

2.3.12.8 Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe i pożyczki, wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji.

Następnie wycenia się je po zamortyzowanym koszcie historycznym metodą efektywnej stopy procentowej, a koszty odsetkowe ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

2.3.12.9 Wyksięgowanie zobowiązań finansowych

Spółka wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy odpowiednie zobowiązania Spółki zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

2.3.13 Środki pieniężne

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty dla celów rachunku przepływów pieniężnych składają się środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności trzy miesiące lub krótszym, środki przekazane do banku w ramach transakcji repo o terminie zapadalności nie dłuższym niż trzy miesiące oraz kredyty w rachunku bieżącym. Dla celów prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej kredyty w rachunku bieżącym wykazuje się w pozycji kredyty w zobowiązaniach krótkoterminowych.

2.3.14 Podatki dochodowe

Podatek dochodowy od zysku lub straty za rok obrotowy obejmuje podatek dochodowy bieżący i odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem kwot dotyczących pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym, w którym to przypadku podatek dochodowy wykazuje się w kapitale własnym.

2.3.14.1 Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Zgodnie z polskimi przepisami w roku 2011 Spółka naliczała zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w wysokości 19% dochodu do opodatkowania.

2.3.14.2 Odroczony podatek dochodowy

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Spółka może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie, w jakim wynika ze zobowiązania, jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Podatek odroczony wynikający z przychodów i kosztów odniesionych bezpośrednio na kapitał własny jest również odnoszony na kapitał własny. Ujęcie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku połączenia jednostek gospodarczych wpływa na wysokość wartości firmy lub nadwyżkę udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejętej ponad koszt połączenia jednostek gospodarczych.

2.3.14.3 Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres obrachunkowy

Podatek dochodowy bieżący, stanowiący obciążenie wyniku finansowego okresu sprawozdawczego, ustala się w wysokości kwoty podatku należnego, wynikającej z deklaracji podatkowej za bieżący okres sprawozdawczy.

Podatek dochodowy odroczony obciążający wynik finansowy okresu sprawozdawczego stanowi zmianę stanu aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego, będących skutkiem zdarzeń ujętych w wyniku finansowym tego okresu. Podatek odroczony odniesiony w okresie na kapitał własny wykazuje się jako inne całkowite dochody w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

2.3.15 Podatkowa Grupa Kapitałowa

Na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych, spółki mają prawo tworzenia Podatkowych Grup Kapitałowych.

W dniu 3 września 2009 roku została zawarta „Umowa o utworzeniu Podatkowej Grupy Kapitałowej Orbis”, w skład której wchodzi spółki: Orbis S.A. oraz Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. Reprezentantem podatkowym Podatkowej Grupy Kapitałowej jest Orbis S.A. Podatek kalkulowany jest osobno przez każdą spółkę, a następnie konsolidowany i przekazywany Urzędowi Skarbowemu przez reprezentanta podatkowego. Podatek obciąża rachunki zysków i strat oraz wpływa na przepływy pieniężne obu spółek zgodnie z kalkulacjami. W ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej kompensowane są aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Podatkowa Grupa Kapitałowa umożliwia ograniczenie kosztów administracyjnych związanych z rozliczeniami podatkowymi oraz kompensatę bieżących strat podatkowych spółek, które je ponoszą z zyskami podatkowymi innych spółek z Podatkowej Grupy Kapitałowej, zmniejszając obciążenie podatkowe Grupy Podatkowej.

Korzyści z kompensaty strat podatkowych z zyskami podatkowymi są dystrybuowane pomiędzy spółki zgodnie z zapisami umowy pomiędzy członkami Podatkowej Grupy Kapitałowej i pomniejszają ich obciążenia podatkowe. Straty podatkowe ponoszone przez spółki wchodzące w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej w latach poprzedzających jej utworzenie nie mogły być wykorzystywane przez Podatkową Grupę Kapitałową w okresie jej trwania.

Umowa będzie obowiązywała przez okres trzech lat podatkowych, tj. do dnia 31 grudnia 2012 roku. Umowa została zarejestrowana we właściwym urzędzie skarbowym (decyzja z dnia 28 października 2009 roku).

2.3.16 Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym Spółka otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku lub premii gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecne prawne lub zwyczajowe oczekiwane zobowiązanie do dokonania wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

W przypadku świadczeń z tytułu płatnych nieobecności, świadczenia pracownicze ujmowane są w zakresie kumulowanych płatnych nieobecności, z chwilą wykonania pracy, która zwiększa uprawnienia do przyszłych płatnych nieobecności. W przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności świadczenia ujmuje się z chwilą ich wystąpienia.

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia (nagrody jubileuszowe, renty inwalidzkie itp.) ustalane są przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, z wyceną aktuariálną przeprowadzaną na każdy dzień bilansowy. Zyski i straty aktuariálne ujmowane są w całości w rachunku zysków i strat. Koszty przeszłego zatrudnienia rozpoznawane są natychmiast w stopniu, w jakim dotyczą świadczeń już nabytych, a w pozostałych przypadkach amortyzuje się je metodą liniową przez średni okres, po którym świadczenia zostają nabyte.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujmowane są jako koszt, chyba że stanowią koszt wytworzenia składników aktywów.

Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy ujmuje się jako zobowiązanie i koszt, gdy Spółka jest zdecydowana w możliwy do udowodnienia sposób:

- rozwiązać stosunek pracy z pracownikiem lub grupą pracowników przed osiągnięciem przez nich wieku emerytalnego, lub
- zapewnić świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie złożonej przez siebie propozycji zachęcającej ich do dobrowolnego rozwiązania stosunku pracy.

2.3.17 Rezerwy

Rezerwy są tworzone wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i jest prawdopodobne, że w celu wywiązania się z niego nastąpi wypływ zasobów, a kwotę tego wypływu można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy tworzy się i klasyfikuje w zależności od tytułu ich utworzenia do następujących grup:

- rezerwy na zobowiązania, w szczególności dotyczące umów rodzących obciążenia, z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń oraz skutków toczącego się postępowania sądowego;
- rezerwy restrukturyzacyjne.

Rezerwy są tworzone na podstawie decyzji Zarządu. Rezerwy restrukturyzacyjne wymagają zatwierdzonego planu restrukturyzacji i jego ogłoszenia.

Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwy tworzy się w uzasadnionej i wiarygodnie oszacowanej wartości na dzień zaistnienia zdarzenia obligującego, nie później jednak niż na koniec okresu sprawozdawczego. Na dzień bilansowy przeprowadza się weryfikację stanu rezerw, dokonując w razie konieczności odpowiednich korekt w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej wiarygodnego szacunku ich wartości.

Zmiany stanu rezerw odnoszone są bezpośrednio na wynik bieżący w pozostałe koszty i przychody operacyjne.

Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wycenia się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań.

2.3.18 Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od dochodów i usług, rabaty i upusty oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody ujmuje się w następujący sposób:

- przychody ze sprzedaży usług ujmuje się w okresie, w którym świadczone usługi w oparciu o stopień zaawansowania konkretnej transakcji określony na podstawie stosunku faktycznie wykonanych prac do całości usług do wykonania,
- przychody ze sprzedaży innych produktów, towarów i usług są ujmowane w wartości godziwej otrzymanych lub należnych zapłat po pomniejszeniu o rabaty i upusty, podatek od towarów i usług i inne podatki związane ze sprzedażą,
- przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe,
- przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

2.3.19 Koszty finansowe i koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- aktywów wycenianych w wartości godziwej, oraz
- zapasów wytwarzanych w znaczących ilościach w cyklu ciągłym i charakteryzujących się wysoką rotacją.

Element odsetkowy płatności z tytułu leasingu finansowego ujmuje się w rachunku zysków i strat metodą wewnętrznej stopy zwrotu.

2.3.20 Wypłata dywidendy

Płatności dywidendy na rzecz akcjonariuszy ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Spółki w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 16 czerwca 2011 roku zysk netto osiągnięty przez Orbis S.A. w roku 2010 pozostawiono w Spółce jako zysk zatrzymany.

2.3.21 Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego.

Różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
- różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych w kapitale z przeliczenia jednostek zagranicznych obcych oraz w zysku/stracie ze zbycia inwestycji netto.

Wartość firmy oraz korekty wartości godziwej wynikające z nabycia jednostki zlokalizowanej za granicą traktowane są jako składnik aktywów lub zobowiązań jednostki zlokalizowanej za granicą i podlegają przeliczeniu przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu bilansowym.

2.3.22 Sprawozdawczość według segmentów

Segmenty operacyjne Spółka identyfikuje w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Działalność Spółki mieści się w jednym segmencie operacyjnym – hotele z restauracjami – świadczenie usług hotelarskich i gastronomicznych wraz z usługami towarzyszącymi. Spółka działa w jednym regionie geograficznym, którym jest Polska.

2.4 ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI ORAZ ZMIANY W PREZENTACJI DANYCH

W 2011 roku nie nastąpiły zmiany zasad rachunkowości w stosunku do opublikowanych sprawozdań finansowych na dzień 31 grudnia 2010 roku inne, niż wynikające z nowych przepisów prawa (patrz nota 2.5) oraz reklasyfikacji opisanych poniżej.

W stosunku do sprawozdań opublikowanych wcześniej, w niniejszym sprawozdaniu zmieniono prezentację kosztów usług franchisingowych, przesuwając w danych za 2010 rok kwotę 12 509 tys. zł z kosztów sprzedaży i marketingu do kosztu własnego sprzedaży.

Dodatkowo, w wyniku zmian organizacyjnych w Spółce tj. przeniesienia kompetencji dotyczących wsparcia sprzedaży z operacyjnych struktur regionalnych do Biura Marketingu i Dystrybucji w Biurze Zarządu, począwszy od roku 2011 koszty tych komórek organizacyjnych prezentowane są w kosztach sprzedaży i marketingu. W poprzednich okresach przypisywane były do kosztów ogólnego zarządu, dlatego w celu doprowadzenia do porównywalności o 3 506 tys. zł skorygowano dane za 2010 rok.

Korekcie poddano również przychody i koszty finansowe. Wskutek znacznego wzrostu środków pieniężnych oraz dużej fluktuacji kursów walut, w coraz większym stopniu na wyniki Spółki zaczęły wpływać odsetki od lokat bankowych oraz zrealizowane różnice kursowe. W celu zapewnienia lepszej porównywalności pomiędzy latami wyniku osiąganego z działalności operacyjnej, zdecydowano o reklasyfikacji do działalności finansowej dywidend, odsetek i różnic kursowych ujmowanych dotychczas w pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2011 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniżej uzgodnienie pozycji rachunku zysków i strat za 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2010 roku po wprowadzonych korektach:

Dane za 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2010 roku	Dane prezentowane w sprawozdaniu za 12 miesięcy zakończonych 31.12.2010 roku	Korekta prezentacji kosztów franczyzy	Korekta prezentacji kosztów sprzedaży i marketingu	Korekta prezentacji przychodów z tytułu dywidendy, odsetek i różnic kursowych	Korekta prezentacji kosztów odsetek i różnic kursowych	Dane prezentowane w sprawozdaniu za 12 miesięcy zakończonych 31.12.2010 roku po korektach
Przychody netto ze sprzedaży	535 107					535 107
Koszt własny sprzedaży	(423 472)	(12 509)				(435 981)
Zysk brutto ze sprzedaży	111 635	(12 509)	0			99 126
Pozostałe przychody operacyjne	41 935			(33 611)		8 324
Koszty sprzedaży i marketingu	(32 455)	12 509	(3 506)			(23 452)
Koszty ogólnego zarządu	(76 445)		3 506			(72 939)
Pozostałe koszty operacyjne	(13 572)				136	(13 436)
Aktualizacja wartości finansowych aktywów trwałych	1 598					1 598
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	32 696	0	0	(33 611)	136	(779)
Przychody finansowe	0			33 611		33 611
Koszty finansowe	(19 537)				(136)	(19 673)
Zysk przed opodatkowaniem	13 159	0	0	0	0	13 159

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2011 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Dodatkowo, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 roku zmieniono prezentację długoterminowych rozliczeń międzyokresowych oraz pożyczek udzielonych.

Poniżej uzgodnienie pozycji bilansu na 31 grudnia 2010 roku po wprowadzonych korektach:

31.12.2010	Dane prezentowane w sprawozdaniu na 31 grudnia 2010 roku	Zmiana prezentacji długoterminowych rozliczeń między- okresowych	Zmiana prezentacji pożyczek udzielonych	Dane prezentowane w sprawozdaniu na 31 grudnia 2010 roku po korektach
Aktywa trwałe	2 066 978	0	0	2 066 978
Rzeczowe aktywa trwałe	1 338 931			1 338 931
Wartości niematerialne	4 497			4 497
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	470 370			470 370
Inne aktywa finansowe	333	(333)		0
Nieruchomości inwestycyjne	252 316			252 316
Inne inwestycje długoterminowe	531			531
Inne aktywa długoterminowe	0	333		333
Aktywa obrotowe	95 438	0	0	95 438
Zapasy	3 444			3 444
Należności handlowe	25 112			25 112
Należności z tytułu podatku dochodowego	3 753			3 753
Należności krótkoterminowe inne	33 767		(30 237)	3 530
Krótkoterminowe aktywa finansowe	0		30 237	30 237
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29 362			29 362
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	2 350	0	0	2 350
A k t y w a r a z e m	2 164 766	0	0	2 164 766

Wskutek opisanej wyżej reklasyfikacji odsetek i różnic kursowych wprowadzono również zmiany prezentacyjne w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, przesuwając w roku 2010 kwotę 1 445 tys. zł z przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej do przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej.

2.5 NOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI I INTERPRETACJE KIMSF

W 2011 roku weszły w życie następujące zmiany standardów lub interpretacje:

- Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych” – Uproszczenie wymogów dotyczących ujawnień przez jednostki powiązane z państwem oraz doprecyzowanie definicji jednostek powiązanych, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych poczynając od 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie)
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” - Klasyfikacja emisji praw poboru, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” - ograniczone zwolnienie jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z ujawniania informacji porównawczych zgodnie z MSSF 7, zatwierdzone w UE w dniu 30 czerwca 2010 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do różnych standardów i interpretacji „Poprawki do MSSF (2010)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 6 maja 2010 roku (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 7, MSR 1, MSR 27, MSR 34 oraz KIMSF 13) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 18 lutego 2011 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po ich dacie - 1 lipca 2010 roku lub 1 stycznia 2011 roku - w zależności od standardu/interpretacji).
- Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności” - przedpłaty w ramach minimalnych wymogów finansowania, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych” zatwierdzona w UE w dniu 23 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Spółki.

Na dzień 21 lutego 2012 roku zostały opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie następujące standardy i interpretacje:

- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – przeniesienia aktywów finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 22 listopada 2011 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie).

Spółka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Ponadto na dzień 21 lutego 2012 roku zostały przyjęte przez RMSR, ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE następujące standardy i interpretacje:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie),
- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- MSSF 13 „Wycena wartości godziwej” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – Ciężka Hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – obowiązkowa data wejścia w życie i przepisy przejściowe,
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” - Podatek odroczony: realizacja aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 20 „Rozliczanie kosztów usuwania odpadów na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miało by istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

2.6 WAŻNE OSZACOWANIA

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Ważne oszacowania i osądy księgowe

Spółka dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe mogą odbiegać od rzeczywistych wyników. Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym.

Podstawowe obszary, w których szacunki Zarządu mają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe to:

- (a) *Szacowana utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i nieruchomości inwestycyjnych*
Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. Wartość odzyskiwalna poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne szacowana jest przy wykorzystaniu metodologii opisanej w nocie 2.3.11.1.
- (b) *Szacowana rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia*
Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne szacuje się przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Wzrost stopy dyskontowej oraz zmiana tempa długookresowego wzrostu wynagrodzeń mają wpływ na zmianę szacunku. Przy kalkulacji rezerw aktuariusz przeprowadza analizę wrażliwości w zakresie wpływu stopy dyskonta oraz planowanych wzrostów podstaw wymiaru świadczeń. Szczegóły analizy zawarte są w nocie 30 sprawozdania finansowego.
- (c) *Szacowane okresy ekonomicznej użyteczności*
Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie aktualnej wiedzy dotyczącej przewidywanego okresu użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Przewidywany okres użytkowania podlega okresowej weryfikacji.

3. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

Działalność spółki Orbis S.A. mieści się w jednym segmencie operacyjnym – hotele z restauracjami – świadczenia usług hotelarskich i gastronomicznych wraz z usługami towarzyszącymi. Spółka działa w jednym segmencie geograficznym, którym jest Polska, dlatego w sprawozdaniu finansowym nie ma żadnych ujawnień dotyczących segmentów działalności.

4. PRZYCHODY I KOSZTY

4.1 PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW

	2011	2010
Przychody netto ze sprzedaży usług	540 619	534 872
<i>w tym od jednostek powiązanych</i>	25 575	26 765
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	50	235
<i>w tym od jednostek powiązanych</i>	0	201
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów razem	540 669	535 107

4.2 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	2011	2010
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych *	116 480	5 239
Inne przychody operacyjne, w tym:	1 559	3 085
rozwiązanie rezerw, w tym:	0	436
- rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	0	416
- rezerwa na procesy sądowe (Nota 27)	0	20
otrzymane odszkodowania	417	258
nadpłata z tytułu zmiany kursu walut	188	59
zwrot nadpłat za wieczyste użytkowanie gruntu	0	515
refundacje kosztów	71	57
niewykorzystane rezerwy	0	887
nadwyżki inwentaryzacyjne i przychody z likwidacji majątku	154	0
odpis aktualizujący zapasy (ujęcie i cofnięcie odpisu)	51	96
inne	678	777
Pozostałe przychody operacyjne razem	118 039	8 324

* W bieżącym roku dokonano sprzedaży pięciu hoteli - Cracovia i Francuski w Krakowie, Neptun w Szczecinie, Proсна w Kaliszu, Solny w Kołobrzegu, oraz nieruchomości hotelu Bristol w Warszawie i nieruchomości w Płocku (dawny hotel „Petropol”). Zysk ze zbycia tych nieruchomości wyniósł 116 200 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia Aktualizację wartości aktywów trwałych:

	2011	2010
Ujęcie odpisów na środki trwałe	(9 627)	(5 047)
Ujęcie odpisów na środki trwałe w budowie	(240)	(8 435)
Ujęcie odpisów na inwestycje w jednostkach zależnych	0	(45)
Ujęcie odpisów na inne aktywa finansowe	0	(7 901)
Odwrocenie odpisów na środki trwałe	5 003	23 026
Aktualizacja wartości aktywów trwałych razem	(4 864)	1 598

4.3 KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	2011	2010
Amortyzacja	(110 094)	(117 725)
Zużycie materiałów i energii	(95 546)	(101 222)
Usługi obce	(116 231)	(108 686)
Podatki i opłaty	(27 294)	(27 909)
Koszty świadczeń pracowniczych	(152 086)	(159 547)
Pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	(17 406)	(17 268)
- opłaty franchisingowe	(13 217)	(12 509)
- podróże służbowe	(1 712)	(1 582)
- składki na ubezpieczenia	(1 303)	(1 286)
- odpis aktualizujący wartość należności	(97)	(558)
- tantiemy praw autorskich	(770)	(880)
- inne	(307)	(453)
Koszty według rodzaju ogółem	(518 657)	(532 357)
 Koszty sprzedaży i marketingu	 22 809	 23 452
Koszty ogólnego zarządu	72 230	72 939
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(423 618)	(435 966)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(38)	(15)
Koszt własny sprzedaży	(423 656)	(435 981)

4.4 KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	2011	2010
Wynagrodzenia	(121 654)	(128 097)
Rezerwa na niewykorzystane i zaległe urlopy	(314)	312
Rezerwa na wynagrodzenia i pochodne	(2 227)	(817)
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	352	(2 970)
Świadczenia na rzecz pracowników	(28 243)	(27 975)
Koszty świadczeń pracowniczych razem	(152 086)	(159 547)

Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne prezentowane są w rachunku zysków i strat w pozycji Koszty ogólnego zarządu, natomiast rezerwy na zaległe i niewykorzystane urlopy w pozycjach Koszt własny sprzedaży, Koszty sprzedaży i marketingu oraz Koszty ogólnego zarządu.

4.5 POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	2011	2010
Utworzone rezerwy na restrukturyzację zatrudnienia (Nota 28)	(3 070)	(102)
Utworzone rezerwy na sprawy sądowe (Nota 28)	(35)	0
Utworzone inne rezerwy (Nota 28)	0	(3 190)
Koszty restrukturyzacji zatrudnienia	(12 022)	(6 241)
Niedopłata z tytułu zmiany kursu walut	(641)	(893)
Gwarancja ubezpieczenia	(1 438)	(810)
Koszty likwidacji majątku	(447)	(309)
Zapłacone odszkodowania, kary, grzywny	(91)	(81)
Darowizny	(4)	(10)
Umorzenie należności	(308)	(321)
Koszty szkoleń z tytułu Accortelizacji	0	(279)
Pozostałe	(891)	(1 200)
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	(18 947)	(13 436)

4.6 ZYSK NA SPRZEDAŻY CAŁOŚCI LUB CZĘŚCI UDZIAŁÓW JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH

W dniu 1 marca 2011 roku została zawarta transakcja sprzedaży wszystkich posiadanych przez Orbis S.A. udziałów w Orbis Casino Sp. z o.o. za kwotę 5 mln zł netto. Stronami umowy byli Orbis S.A. jako sprzedający i Media Express Sp. z o.o. jako kupujący. Poniższa tabela prezentuje wynik na sprzedaży udziałów w Orbis Casino Sp. z o.o.:

	2011
Przychody ze sprzedaży udziałów w Orbis Casino Sp. z o.o.	5 000
Wartość netto sprzedanych udziałów	(864)
Dodatkowe koszty związane ze sprzedażą	(368)
Wynik na sprzedaży	3 768

4.7 PRZYCHODY FINANSOWE

	2011	2010
Dywidendy i udziały w zyskach *	34 782	30 228
Przychody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych i należności własnych	1 682	1 938
Inne przychody finansowe, w tym:	7 281	1 445
- różnice kursowe z przewalutowania środków pieniężnych	3 748	0
- odsetki od depozytów/lokat	3 533	1 445
Przychody finansowe ogółem	43 745	33 611

* W 2011 roku Spółka wykazuje przychody z tytułu dywidend od spółki zależnej Hekon–Hotele Ekonomiczne S.A. w kwocie 26 466 tys. zł oraz od Orbis Kontrakty Sp. z o.o. w kwocie 8 316 tys. zł.

W 2010 roku Spółka wykazuje przychody z tytułu dywidend od spółki zależnej Hekon–Hotele Ekonomiczne S.A. w kwocie 22 725 tys. zł oraz od Orbis Kontrakty Sp. z o.o. w kwocie 7 503 tys. zł.

4.8 KOSZTY FINANSOWE

	2011	2010
Koszty finansowe z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek	(11 661)	(18 509)
Inne koszty finansowe, w tym:	(1 645)	(1 164)
ujemne różnice kursowe	(302)	(125)
odsetki zapłacone za zwłokę	(37)	(11)
provizje dotyczące kredytów	(1 296)	(1 028)
inne	(10)	0
Koszty finansowe ogółem	(13 306)	(19 673)

W prezentowanych danych finansowych za rok 2011 i porównywalnych za rok 2010 Spółka odniosła wszystkie koszty finansowania zewnętrznego na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

5. PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY I ODROZCHONY

Główne składniki obciążenia podatkowego przedstawiają się następująco:

	2011	2010
Bieżący podatek dochodowy	(41 387)	(5 391)
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(41 387)	(5 391)
Odroczony podatek dochodowy	17 674	2 672
- różnica pomiędzy wartością podatkową a księgową aktywów trwałych	16 549	7 182
- aktualizacja udziałów w jednostkach powiązanych	(140)	(4 920)
- niezapłacone odsetki	(33)	(24)
- rezerwy na wynagrodzenia	471	105
- ZUS i podobne zobowiązania	8	1
- inne rezerwy i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	362	165
- koszt kredytu inwestycyjnego	279	440
- inne	178	(277)
Obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	(23 713)	(2 719)

Uzgodnienie wysokości podatku dochodowego w rachunku zysków i strat z wynikiem finansowym:

	2011	2010
Zysk przed opodatkowaniem	150 409	13 159
Podatek przy zastosowaniu stawki ustawowej wynoszącej 19%	(28 578)	(2 500)
Dywidendy otrzymane	6 609	5 743
Przychody i koszty trwale nie stanowiące przychodów i kosztów podatkowych	(1 712)	(7 046)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(32)	(52)
Korekty dotyczące odroczonego podatku dochodowego z lat ubiegłych	0	1 136
Obciążenie podatkowe według efektywnej stawki podatkowej	(23 713)	(2 719)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(23 713)	(2 719)

Na podstawie umowy zawartej w dniu 3 września 2009 roku Orbis S.A. oraz Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A. tworzą Podatkową Grupę Kapitałową. Umowa będzie obowiązywała przez okres trzech lat podatkowych, tj. od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2012 roku. Umowa została zarejestrowana we właściwym urzędzie skarbowym (decyzja z dnia 28 października 2009 roku).

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji różnic przejściowych:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	11 832	10 784
Odniesione na wynik finansowy	11 832	10 784
- aktualizacja należności	455	470
- aktualizacja udziałów w jednostkach powiązanych	619	759
- niezapłacone odsetki	191	224
- pierwsza opłata za przystąpienie do sieci Accor	219	270
- rezerwy na wynagrodzenia	1 721	1 250
- ZUS i podobne zobowiązania	64	56
- koszty kredytu inwestycyjnego	1 348	1 069
- pozostałe rezerwy i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	7 038	6 676
- inne	177	10
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	34 328	50 954
Odniesiona na wynik finansowy	34 237	50 863
- różnica pomiędzy wartością podatkową i księgową niefinansowych aktywów trwałych	33 766	50 315
- inne	471	548
Odniesiona na kapitał własny	91	91
- inwestycje długoterminowe	91	91
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	22 496	40 170
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	22 496	40 170
Długoterminowe	29 080	45 793
Krótkoterminowe	(6 584)	(5 623)

Podatek odroczony jest prezentowany per-saldo z pozycji Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

6. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W Spółce nie podjęto decyzji o zaniechaniu żadnego rodzaju działalności.

7. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk przypadający na jedną akcję zwykłą oblicza się przez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego skorygowaną o wpływ elementów rozładniających.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem i w okresie porównywalnym nie wystąpiły czynniki powodujące rozwodnienie zysku na akcję.

Poniżej przedstawione są dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na akcję:

	2011	2010
Zysk netto za okres	126 696	10 440
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych (tys. szt)	46 077	46 077
Zysk na akcję	2,75	0,23

8. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 16 czerwca 2011 roku zysk netto osiągnięty przez Orbis S.A. w roku 2010 pozostawiono w Spółce jako zysk zatrzymany.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie została podjęta decyzja dotycząca podziału zysku netto za 2011 rok.

9. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Na rzeczowe aktywa trwałe składają się środki trwałe i środki trwałe w budowie.

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Środki trwałe	1 126 548	1 267 528
Środki trwałe w budowie	112 899	71 403
Razem	1 239 447	1 338 931

Poniżej zaprezentowano środki trwałe według stanu na **31 grudnia 2011 roku**:

Rzeczowe aktywa trwałe	Grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte	Prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte nieodpłatnie	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Stan na 1 stycznia 2011 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	20 818	292 031	2 543 819	125 091	1 430	152 799	3 135 988
skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(2 110)	(24 842)	(1 614 273)	(100 178)	(1 399)	(125 658)	(1 868 460)
Wartość netto na początek okresu	18 708	267 189	929 546	24 913	31	27 141	1 267 528
Zwiększenia stanu	14 871	0	13 247	2 220	2	1 840	32 180
zakup	5 192	0	13 247	2 200	2	1 840	22 481
przyjęcie z inwestycji	9 679	0	0	0	0	0	9 679
inne	0	0	0	20	0	0	20
Zmniejszenia stanu	(123)	(20 568)	(52 517)	(623)	0	(147)	(73 978)
sprzedaż	(123)	(11 288)	(37 834)	(223)	0	(105)	(49 573)
likwidacja	0	0	(21)	(310)	0	(35)	(366)
rekasyfikacja do nieruchomości inwestycyjnych	0	(218)	0	0	0	0	(218)
przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	(9 062)	(14 662)	(90)	0	(7)	(23 821)
Zwiększenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	(9 627)	0	0	0	(9 627)
Zmniejszenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	5 003	0	0	0	5 003
Odpis amortyzacyjny za okres	(264)	(3 598)	(74 285)	(7 844)	(14)	(8 553)	(94 558)
Wartość netto na koniec okresu	33 192	243 023	811 367	18 666	19	20 281	1 126 548
Stan na 31 grudnia 2011 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	35 566	269 384	2 278 215	113 707	1 115	144 041	2 842 028
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(2 374)	(26 361)	(1 466 848)	(95 041)	(1 096)	(123 760)	(1 715 480)
Wartość netto na koniec okresu	33 192	243 023	811 367	18 666	19	20 281	1 126 548

Zmniejszenie z tytułu sprzedaży wykazane w 2011 roku dotyczy głównie sprzedaży hoteli: Cracovia i Francuski w Krakowie, Neptun w Szczecinie oraz Solny w Kołobrzegu. Łączna wartość netto tych hoteli wyniosła 48 887 tys. zł.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2011 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniżej zaprezentowano środki trwałe według stanu na **31 grudnia 2010 roku**:

Rzeczowe aktywa trwałe	Grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte	Prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte nieodpłatnie	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Stan na 1 stycznia 2010 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	20 422	295 013	2 594 053	129 540	1 500	157 056	3 197 584
skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(2 047)	(21 359)	(1 607 192)	(103 206)	(1 468)	(123 844)	(1 859 116)
Wartość netto na początek okresu	18 375	273 654	986 861	26 334	32	33 212	1 338 468
Zwiększenia stanu	646	231	11 005	5 874	7	1 680	19 443
zakup	646	0	11 005	5 361	7	1 479	18 498
inne	0	231	0	513	0	201	945
Zmniejszenia stanu	(231)	(2 972)	(2 565)	(182)	0	(166)	(6 116)
sprzedaż	0	(1 495)	(621)	(29)	0	(9)	(2 154)
likwidacja	0	0	(9)	(105)	0	(130)	(244)
inne	(231)	(1)	(590)	0	0	0	(822)
reklasyfikacja do nieruchomości inwestycyjnych	0	(488)	(58)	0	0	0	(546)
przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	(988)	(1 287)	(48)	0	(27)	(2 350)
Zwiększenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	(4 879)	(75)	(1)	(92)	(5 047)
Zmniejszenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	20 752	1 138	9	1 127	23 026
Odpis amortyzacyjny za okres	(82)	(3 724)	(81 628)	(8 176)	(16)	(8 620)	(102 246)
Wartość netto na koniec okresu	18 708	267 189	929 546	24 913	31	27 141	1 267 528
Stan na 31 grudnia 2010 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	20 818	292 031	2 543 819	125 091	1 430	152 799	3 135 988
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(2 110)	(24 842)	(1 614 273)	(100 178)	(1 399)	(125 658)	(1 868 460)
Wartość netto na koniec okresu	18 708	267 189	929 546	24 913	31	27 141	1 267 528

Na dzień 31 grudnia 2011 roku stan środków trwałych w budowie oraz ich odpisów aktualizujących przedstawia tabela poniżej:

Środki trwałe w budowie	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Wartość brutto środków trwałych w budowie	121 686	80 190
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych w budowie	(8 787)	(8 787)
Razem	112 899	71 403

Informacja na temat zabezpieczeń ustanowionych na rzeczowych aktywach trwałych znajduje się w nocie 26 do niniejszego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku na pozycję Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży składa się grunt oraz budynek wraz z wyposażeniem hotelu Polonez w Poznaniu.
Spadek salda w tej pozycji w porównaniu do końca 2010 roku wynika z dokonanej w kwietniu sprzedaży hotelu Prosna w Kaliszu.

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		
Stan na początek okresu	2 350	0
Zwiększenia	24 000	2 350
przeniesienie ze środków trwałych	23 821	2 350
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	169	0
przeniesienie z wartości niematerialnych	10	0
Zmniejszenia	(2 350)	0
sprzedaż	(2 337)	0
inne	(13)	0
Stan na koniec okresu	24 000	2 350

Szczegółowa informacja na temat odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych prezentuje się następująco:

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości środków trwałych i środków trwałych w budowie	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Stan na początek okresu	(152 502)	(353 543)
ujęcie odpisu na środki trwałe	(9 627)	(5 047)
ujęcie odpisu na środki trwałe w budowie	(240)	(8 435)
odwrócenie odpisu na środki trwałe	5 003	23 026
odpis aktualizujący wartość środków trwałych niepodlegający odwróceniu *	10 396	179 828
wykorzystanie odpisów	23 849	11 669
Stan na koniec okresu	(123 121)	(152 502)

** Wartość odpisów aktualizujących ujętych w okresach poprzednich, która nie będzie mogła być odwrócona (z uwagi na zapis MSR 36, zgodnie z którym wartość księgowa netto rzeczowych aktywów trwałych i nieruchomości inwestycyjnych wynikająca z odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości nie powinna przekroczyć kwoty, która zostałaby ustalona, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie miał miejsca). Wartość tych odpisów jest odnoszona na umorzenie. W efekcie stan odpisów z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu odpowiada kwocie możliwej do odwrócenia w przypadku ustania przesłanek będących przyczyną jego utworzenia.*

W bieżącym okresie obrachunkowym Spółka dokonała przeglądu wartości ekonomicznej ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz innych środków trwałych i środków trwałych w budowie w kontekście bieżącej działalności oraz zaistniałych negatywnych warunków rynkowych. Efektem przeglądu było ujęcie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w kwocie 9 867 tys. zł oraz odwrócenie odpisu w kwocie 5 003 tys. zł. Ujęcia oraz odwrócenia odpisów aktualizacyjnych wartość środków trwałych i środków trwałych w budowie pokazane są w rachunku zysków i strat w pozycji Aktualizacja wartości aktywów trwałych.

Wartość ekonomiczną przedmiotowych składników majątku określono w oparciu o wartość użytkową, ustalaną jako wartość wyliczona metodą DCF lub przy zastosowaniu podejścia indywidualnego, by jak najlepiej odzwierciedlić kwotę wyceny. Informacja na temat polityki rachunkowości stosowanej do przeprowadzania testów na utratę wartości niefinansowych aktywów trwałych znajduje się w notce 2.3.11.1. do niniejszego sprawozdania finansowego.

10. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Poniżej zaprezentowano wartości niematerialne według stanu na **31 grudnia 2011 roku**:

	Koncesje, patenty, licencje i podobne	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Stan na 1 stycznia 2011 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	2 037	11 478	402	13 917
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(965)	(8 455)	0	(9 420)
Wartość netto na początek okresu	1 072	3 023	402	4 497
Zwiększenia stanu	14	716	118	848
zakup	14	309	118	441
przyjęcie z inwestycji	0	5	0	5
inne	0	402	0	402
Zmniejszenia stanu	(53)	(17)	(402)	(472)
likwidacja	(47)	(13)	0	(60)
inne	0	0	(402)	(402)
przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(6)	(4)	0	(10)
Odpis amortyzacyjny za okres	(632)	(1 730)	0	(2 362)
Wartość netto na koniec okresu	401	1 992	118	2 511
Stan na 31 grudnia 2011 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	1 835	10 542	118	12 495
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 434)	(8 550)	0	(9 984)
Wartość netto na koniec okresu	401	1 992	118	2 511

Poniżej zaprezentowano wartości niematerialne według stanu na **31 grudnia 2010 roku**:

	Koncesje, patenty, licencje i podobne	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Stan na 1 stycznia 2010 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	1 292	12 029	775	14 096
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(506)	(9 344)	0	(9 850)
Wartość netto na początek okresu	786	2 685	775	4 246
Zwiększenia stanu	821	1 916	294	3 031
zakup	208	1 892	294	2 394
inne	613	24	0	637
Zmniejszenia stanu	(2)	(26)	(667)	(695)
sprzedaż	0	0	0	0
likwidacja	(2)	(4)	(10)	(16)
inne	0	(22)	(657)	(679)
Odpis amortyzacyjny za okres	(533)	(1 552)	0	(2 085)
Wartość netto na koniec okresu	1 072	3 023	402	4 497
Stan na 31 grudnia 2010 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	2 037	11 478	402	13 917
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(965)	(8 455)	0	(9 420)
Wartość netto na koniec okresu	1 072	3 023	402	4 497

Wszystkie wartości niematerialne ujmowane przez Spółkę mają określony okres użytkowania. Spółka nie posiada wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Zarówno w 2011, jak i w 2010 roku nie zostały utworzone odpisy z tytułu utraty wartości.
Na dzień bilansowy wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań Spółki.

11. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Informacje o jednostkach zależnych:

Nazwa Spółki zależnej	% udziału w kapitale zakładowym	% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu	kraj rejestracji	przedmiot działalności	metoda ujmowania inwestycji	wartość udziałów/ akcji w cenie nabycia	korekty aktualizujące wartość	wartość bilansowa udziałów/ akcji
Hekon Hotele Ekonomiczne S.A.	bezpośrednio 100,00%	bezpośrednio 100,00%	Polska	hotelarsko-gastronomiczna	w cenie nabycia	441 041	0	441 041
Wioska Turystyczna Wilkasy Sp. z o.o.	bezpośrednio 100,00%	bezpośrednio 100,00%	Polska	hotelarsko-gastronomiczna	w cenie nabycia	2 429	(1 932)	497
Orbis Incoming Sp. z o.o. w likwidacji	bezpośrednio 100,00%	bezpośrednio 100,00%	Polska	turystyka, transport, hotelarsko-gastronomiczna	w cenie nabycia	15	(15)	0
Orbis Development Sp. z o.o. w likwidacji	bezpośrednio 100,00%	bezpośrednio 100,00%	Polska	turystyka, transport, hotelarsko-gastronomiczna	w cenie nabycia	15	(15)	0
Orbis Corporate Sp. z o.o.	bezpośrednio 100,00%	bezpośrednio 100,00%	Polska	turystyka, transport, hotelarsko-gastronomiczna	w cenie nabycia	15	(15)	0
Orbis Transport Sp. z o.o.	bezpośrednio 99,59%	bezpośrednio 99,59%	Polska	wynajem i leasing taboru samochodowego	w cenie nabycia	28 276	0	28 276
Orbis Kontrakty Sp. z o.o.	bezpośrednio 80,00%	bezpośrednio 80,00%	Polska	organizacja zakupów	w cenie nabycia	80	0	80
Stan na 31.12.2011								469 894

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2011 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniżej przedstawiono informacje o udziałach w kapitale własnym, w głosach na walnym zgromadzeniu oraz przedmiocie działalności spółek zależnych, w których Orbis S.A. posiada udziały pośrednio.

Nazwa Spółki zależnej	% udziału w kapitale własnym	% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu	kraj rejestracji	przedmiot działalności
UAB Hekon	pośrednio 100,00 %	pośrednio 100,00 %	Litwa	hotelarsko-gastronomiczna
PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o.	pośrednio 99,59 %	pośrednio 99,59 %	Polska	transport
PKS Gdańsk Sp. z o.o.	pośrednio 99,59 %	pośrednio 99,59 %	Polska	transport
INTER Bus Sp. z o.o. w likwidacji	pośrednio 99,59 %	pośrednio 99,59 %	Polska	przewozy autokarowe
Capital Parking Sp. z o.o.	pośrednio 99,59 %	pośrednio 99,59 %	Polska	wynajem miejsc parkingowych
PMKS Tarnobrzeg Sp. z o.o.	pośrednio 68,82%	pośrednio 68,82%	Polska	komunikacja miejska
Orbis Kontrakty Sp. z o.o.	pośrednio 20,00 %	pośrednio 20,00 %	Polska	organizacja zakupów

12. ZMIANA STANU INWESTYCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Stan na początek okresu	470 370	470 226
Udziały i akcje	470 370	470 226
Zwiększenia	388	189
nabycie	388	159
dopłata do kapitału	0	30
Zmniejszenia	(864)	(45)
sprzedaż	(864)	0
odpis aktualizujący wartość udziałów	0	(45)
Stan na koniec okresu	469 894	470 370
Udziały i akcje	469 894	470 370

Zwiększenie stanu inwestycji w 2011 roku jest efektem zakupu udziałów Orbis Transport Sp. z o.o. od jej udziałowców mniejszościowych. Natomiast zmniejszenie stanu inwestycji w 2011 roku wynika dokonanej w marcu sprzedaży wszystkich udziałów posiadanych w Orbis Casino Sp. z o.o.

Zwiększenie stanu inwestycji w 2010 roku jest efektem nabycia przez Orbis S.A. udziałów w spółce zależnej Orbis Transport Sp. z o.o. oraz podwyższenia kapitału zakładowego w spółkach zależnych Orbis Incoming Sp. z o.o., Orbis Development Sp. z o.o. i Orbis Corporate Sp. z o.o. Natomiast zmniejszenie stanu inwestycji w 2010 roku wynika z utworzenia odpisu aktualizującego wartość udziałów w spółkach zależnych Orbis Incoming Sp. z o.o., Orbis Development Sp. z o.o. i Orbis Corporate Sp. z o.o.

Udziały Spółki w Orbis Casino Sp. z o.o. na 31 grudnia 2010 roku były wyceniane po koszcie historycznym z uwzględnieniem ewentualnych odpisów aktualizujących.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej oraz ryzyko cenowe.

13. ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem wystąpiły następujące zmiany w składzie Grupy Kapitałowej Orbis:

- **Orbis Casino Sp. z o.o.** - w dniu 1 marca 2011 roku została zawarta transakcja sprzedaży wszystkich posiadanych przez Orbis S.A. udziałów spółki Orbis Casino Sp. z o.o. za kwotę 5 mln zł netto. Stronami umowy byli Orbis S.A. jako sprzedający i Media Express Sp. z o.o. jako kupujący. W tym samym dniu między Orbis Casino Sp. z o.o., jej dotychczasowymi udziałowcami, tj. Orbis S.A., ZPR S.A. i Finkorp Sp. z o.o. oraz nowym wspólnikiem Media Express Sp. z o.o. zostało podpisane porozumienie określające wzajemne zobowiązania między stronami wynikające z okoliczności zbycia udziałów przez Orbis S.A. w Orbis Casino Sp. z o.o. oraz gwarancje wykonania tych zobowiązań.
W związku z przedmiotową transakcją:
 1. Orbis Casino Sp. z o.o., ZPR S.A., Finkorp Sp. z o.o. i Media Express Sp. z o.o. zobowiązały się do podjęcia niezwłocznych działań zmierzających do zmiany nazwy spółki na niezawierającą słowa „Orbis” oraz do zmiany wszelkich oznaczeń na niezawierające słowa „Orbis”.
 2. Poręczenie udzielone przez Orbis S.A. na kwotę 2 mln zł z tytułu gwarancji bankowej z 6 grudnia 2005 roku zostało wycofane.
 3. Orbis S.A. zagwarantował pozostałym stronom porozumienia oraz podmiotom, w których posiadają one pośrednio lub bezpośrednio ponad 20% udziałów (akcji) pierwszeństwo najmu powierzchni w hotelach stanowiących własność Orbis S.A., w wypadku przeznaczenia tych powierzchni przez Orbis S.A. na cele prowadzenia działalności hazardowej. Powyższe prawo pierwszeństwa obowiązuje do 31 sierpnia 2025 roku.
 4. Orbis S.A. i Media Express Sp. z o.o. zawarły umowy najmu lokali, w których do 31 grudnia 2025 roku kontynuowana będzie działalność hazardowa w 7 hotelach.
- **Orbis Transport Sp. z o.o.** - na podstawie umów zawartych z udziałowcami – osobami fizycznymi zawartymi w okresie od dnia 7 października 2011 roku do dnia 28 listopada 2011 roku, spółka Orbis S.A. nabyła 1 439 udziałów w spółce Orbis Transport Sp. z o.o., każdy o wartości nominalnej 100 złotych i łącznej wartości nominalnej 143,9 tys. zł, zwiększając tym samym procentowy udział Orbis S.A. w kapitale zakładowym Orbis Transport do 99,59%.

Inne zdarzenia:

- **Orbis Transport Sp. z o.o.** – w dniu 22 września 2011 roku podpisana została umowa, na podstawie której Orbis Transport Sp. z o.o. zobowiązał się do sprzedaży na rzecz Arval Service Lease Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (podmiot należący do grupy kapitałowej BNP Paribas) składników majątkowych wykorzystywanych dotychczas w ramach działalności leasingu/wynajmu długoterminowego samochodów i zarządzania flotami pojazdów (CFM). Transakcja ta została zrealizowana w dniu 5 grudnia 2011 roku. Orbis Transport Sp. z o.o. sprzedała składniki majątkowe CFM na rzecz Arval Service Lease Polska Sp. z o.o. za cenę 99,4 mln złotych.
- **Orbis Development Sp. z o.o. w likwidacji** - w dniu 22 grudnia 2011 roku NZW Spółki zatwierdziło sprawozdanie likwidacyjne, w następstwie czego w dniu 29 grudnia 2011 roku do Sądu Rejonowego XII Wydział Gospodarczy KRS został złożony wniosek o wykreślenie podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego. W dniu 4 stycznia 2012 roku Spółka została wykreślona z rejestru przedsiębiorców.
- **Orbis Incoming Sp. z o.o. w likwidacji** - w dniu 22 grudnia 2011 roku NZW Spółki zatwierdziło sprawozdanie likwidacyjne, w następstwie czego w dniu 29 grudnia 2011 roku złożony został do Sądu Rejonowego XII Wydział Gospodarczy KRS wniosek o wykreślenie podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego. W dniu 12 stycznia 2012 roku Spółka została wykreślona z rejestru przedsiębiorców.
- **INTER Bus Sp. z o.o. w likwidacji** - w dniu 8 listopada 2011 roku NZW Spółki zatwierdziło sprawozdanie likwidacyjne, w następstwie czego w dniu 10 listopada 2011 roku złożony został do Sądu Rejonowego XIII Wydział Gospodarczy KRS wniosek o wykreślenie podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego. W dniu 5 stycznia 2012 roku Spółka została wykreślona z rejestru przedsiębiorców.

14. UDZIAŁ WE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH

Orbis S.A. nie posiada udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

15. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz 31 grudnia 2010 roku Spółka nie posiada aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

16. INNE AKTYWA FINANSOWE

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Udzielone pożyczki	0	7 901
Odpis aktualizujący inne aktywa finansowe	0	(7 901)
Inne aktywa finansowe razem	0	0

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka nie posiada Innych aktywów finansowych. Pozycja udzielone pożyczki w roku 2010 dotyczyła dwóch umów pożyczek zawartych pomiędzy spółką Orbis S.A. a PBP Orbis Sp. z o.o. na łączną kwotę 7,9 mln zł. Okres spłaty obu pożyczek przypada na 31 grudnia 2012 roku, w związku z czym na dzień 31 grudnia 2011 roku pożyczki te zostały przekwalifikowane do Krótkoterminowych aktywów finansowych (patrz nota 22).

W związku z powzięciem przez Orbis S.A. w dniu 28 września 2010 roku informacji o złożeniu przez PBP Orbis Sp. z o.o. (nowa nazwa – Polskie Biuro Podróży Travel Time Sp. z o.o.) wniosku o ogłoszenie upadłości, na koniec września 2010 roku został utworzony odpis aktualizujący wartość udzielonych pożyczek wraz z naliczonymi odsetkami. Na dzień 31 grudnia 2011 roku odpis jest również prezentowany w pozycji Krótkoterminowych aktywów finansowych.

17. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	366 548	374 145
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(114 232)	(112 629)
Wartość netto na początek okresu	252 316	261 516
Zwiększenia	3 770	5 333
zakupy	125	70
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	3 427	4 717
przekwalifikowanie ze środków trwałych	218	546
Zmniejszenia	(16 523)	(1 139)
sprzedaż	(16 509)	(1 089)
likwidacja	(14)	(50)
Odpis amortyzacyjny za okres	(13 174)	(13 394)
Wartość netto na koniec okresu	226 389	252 316
Wartość brutto na koniec okresu	342 358	366 548
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	(115 969)	(114 232)
Wartość netto na koniec okresu	226 389	252 316

W 2011 roku wartość nieruchomości inwestycyjnych zmniejszyła się wskutek sprzedaży nieruchomości hotelu Bristol.

Spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Na dzień przejścia na MSSF (1 stycznia 2004 roku) Spółka dokonała wyceny gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów, które stanowią znaczącą część nieruchomości inwestycyjnych i uznała tę wartość za domniemany koszt. Wartość godziwa gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów ustalona w oparciu o wycenę niezależnego eksperta na dzień 1 stycznia 2004 roku wyniosła 32 503 tys. zł.

Na dzień bilansowy wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych zbliżona jest do wartości księgowej. Na dzień 31 grudnia 2011 roku nie była dokonywana wycena nieruchomości inwestycyjnych w oparciu o wycenę niezależnego rzeczoznawcy.

W rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty:

	2011	2010
Przychody z opłat wynajmu nieruchomości inwestycyjnych	23 239	21 434
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych przynoszących przychody z tytułu opłat czynszowych	(17 796)	(19 088)
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych nie przynoszących przychodów z tytułu opłat czynszowych	(456)	(255)

Szczegółowa informacja na temat odpisów aktualizujących wartość nieruchomości inwestycyjnych prezentuje się następująco:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Stan na początek okresu	(4 957)	(5 353)
odpis aktualizujący wartość nieruchomości inwestycyjnych niepodlegający odwróceniu	116	396
Stan na koniec okresu	(4 841)	(4 957)

Nieruchomości inwestycyjne obejmują następujące grunty własne, prawa wieczystego użytkowania gruntu oraz budynki i budowle:

- w Gdańsku – budynek i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Koninie – udział w budynku biurowym i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Poznaniu – budynki i budowle oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu, na których są posadowione,
- w Świnoujściu – budynek usługowy i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Warszawie – wielopoziomowy garaż-parking i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Łodzi – parking i prawo wieczystego użytkowania gruntu,
- w Lublinie – budynek i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Szczecinie – prawo użytkowania wieczystego gruntu, prawo własności budynków,
- w Szczecinie – budynek hotelu Etap Reda w Szczecinie i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Warszawie – budynek hotelu Etap Solec w Warszawie i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Krakowie – budynek hotelu Etap Bronowice w Krakowie i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Katowicach – budynek hotelu Etap Centrum w Katowicach i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Warszawie – budynek hotelu Mercure Grand w Warszawie i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- we Wrocławiu – budynek hotelu Etap Południe we Wrocławiu,
- we Wrocławiu – budynek hotelu Etap Stadion we Wrocławiu,
- w Toruniu – budynek hotelu Etap Centrum w Toruniu.

18. INNE INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Stan na początek okresu	531	552
Zmniejszenia	(67)	(21)
sprzedaż	(67)	(21)
Stan na koniec okresu	464	531

Inne inwestycje długoterminowe obejmują głównie posiadane przez Spółkę dzieła sztuki.
Według Spółki prezentowana wartość innych inwestycji długoterminowych nie odbiega od ich wartości rynkowej.

19. INNE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	332	333
Inne aktywa długoterminowe razem	332	333

Pozycja długoterminowe rozliczenia międzyokresowe dotyczy ubezpieczenia hoteli dzierżawionych.

20. ZAPASY

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Materiały	3 214	3 398
Towary	31	46
Zapasy razem	3 245	3 444

Wartość zapasów ujętych jako koszt w pozycji Koszt własny sprzedaży w 2011 roku wyniosła 61 544 tys. zł, (w 2010 roku była to kwota 64 019 tys. zł.)

Informacja na temat odpisów aktualizujących wartość zapasów:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Stan na początek okresu:	(51)	(147)
rozwiązanie odpisu	51	96
Stan na koniec okresu	0	(51)

Zarówno w 2011, jak i w 2010 roku zawiązanie i rozwiązanie odpisu prezentowane jest w rachunku zysków i strat w Pozostałych przychodach operacyjnych. Rozwiązanie w bieżącym okresie odpisu aktualizującego wartość zapasów było spowodowane ich sprzedażą bądź przekazaniem do użytkowania.

Zapasy nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań Spółki.

21. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Należności handlowe przedstawione są w poniższej tabeli:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Należności z tytułu dostaw i usług	23 218	25 859
<i>w tym należności od jednostek powiązanych</i>	<i>10 225</i>	<i>10 404</i>
Odpisy aktualizujące wartość należności	(555)	(1 042)
Zaliczki	331	295
Należności handlowe netto	22 994	25 112

Pozostałe należności krótkoterminowe składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Należności krótkoterminowe	9 225	2 556
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	8 483	786
Należności zasądzone	761	726
Zaliczki na środki trwałe i wartości niematerialne	0	1 085
Dochodzone na drodze sądowej	1 677	1 321
Rozrachunki z pracownikami	103	123
Inne należności	638	562
Odpisy aktualizujące wartość należności	(2 437)	(2 047)
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 002	974
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	1 002	974
z tytułu ubezpieczeń	78	90
z tytułu podatków i opłat	0	1
provizje od kredytu	258	0
przedpłaty i pozostałe	666	883
Należności krótkoterminowe inne netto	10 227	3 530

Należności z tytułu podatku dochodowego składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Należności z tytułu podatku dochodowego od urzędu skarbowego	4 585	3 753
Razem należności z tytułu podatku dochodowego	4 585	3 753

Poniżej przedstawiona jest zmiana stanu odpisów na należności:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Odpis aktualizujący wartość należności		
Stan odpisu na początek okresu	(3 089)	(3 040)
ujęcie odpisu	(377)	(957)
cofnięcie odpisu	280	399
wykorzystanie odpisu	194	509
Stan odpisu na koniec okresu	(2 992)	(3 089)

Ujęcie i cofnięcie odpisu aktualizującego wartość należności zostało rozpoznane w rachunku zysków i strat w pozycji Koszt własny sprzedaży, w nocie 4.3.

Ryzyko kredytowe dotyczące należności nie odbiega od przeciętnego ryzyka kredytowego na rynku polskim. Maksymalne ryzyko kredytowe występujące w odniesieniu do posiadanych przez Spółkę należności i pożyczek to ich wartość prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Nie ma znaczącej koncentracji ryzyka z uwagi na duży udział stosunkowo niewielkich transakcji w całości obrotu. Wszystkie należności zagrożone pokryte są odpisem aktualizującym. Więcej informacji na temat ryzyka kredytowego znajduje się w notce 32.5.

Wartość godziwa należności nie odbiega znacząco od wartości, w której zostały one zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Poniższa tabela przedstawia podział należności krótkoterminowych według okresu przeterminowania wraz z odpisami aktualizującymi:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Należności nieprzeterminowane	28 433	23 662
Należności przeterminowane, w tym:	12 365	11 822
- do 1 miesiąca	5 387	4 644
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 896	2 059
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	987	899
- od 6 miesięcy do 1 roku	1 322	1 150
- powyżej roku	2 773	3 070
Razem należności krótkoterminowe brutto	40 798	35 484
Odpis aktualizujący należności nieprzeterminowane	(57)	(18)
Odpis aktualizujący należności przeterminowane, w tym:	(2 935)	(3 071)
- do 1 miesiąca	0	(9)
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	(27)	(255)
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	(91)	(95)
- od 6 miesięcy do 1 roku	(228)	(394)
- powyżej roku	(2 589)	(2 318)
Razem odpisy aktualizujące należności	(2 992)	(3 089)
Należności krótkoterminowe netto	37 806	32 395

Na dzień 31 grudnia 2011 należności w kwocie 9 430 tys. zł były przeterminowane, ale nie stwierdzono utraty ich wartości. Analiza tych należności w przedziałach czasowych przedstawia się następująco:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Należności przeterminowane bez utraty wartości, w tym:	9 430	8 751
- do 1 miesiąca	5 387	4 635
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 869	1 804
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	896	804
- od 6 miesięcy do 1 roku	1 094	756
- powyżej roku	184	752

Żadne terminy spłat należności nie były renegocjowane.

Należności krótkoterminowe w podziale na waluty zawiera tabela poniżej:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
W podziale na waluty:		
W walucie polskiej	37 806	32 395
W walutach obcych	0	0
W walucie polskiej razem	37 806	32 395

Na rzecz Spółki nie ustanowiono zabezpieczeń należności.

22. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Pożyczki dla jednostek powiązanych	0	30 237
Pożyczki dla podmiotów pozostałych	7 901	0
Odpis aktualizujący krótkoterminowe aktywa finansowe	(7 901)	0
Krótkoterminowe aktywa finansowe razem	0	30 237

Na dzień 31 grudnia 2011 roku wartość bilansowa Krótkoterminowych aktywów finansowych jest równa zero. Spadek salda w porównaniu do 31 grudnia 2010 roku wynika ze spłacenia pożyczek przez Orbis Transport Sp. z o.o.

W związku z faktem, iż okres spłaty pożyczki udzielonej PBP Orbis Sp. z o.o. w wysokości 7,9 mln zł przypada na 31 grudnia 2012 roku, Spółka dokonała przekwalifikowania salda tej pożyczki wraz z jej całościowym odpisem z Innych długoterminowych aktywów finansowych do Krótkoterminowych aktywów finansowych.

23. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na 31 grudnia 2010 roku Spółka nie posiada Aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

24. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Środki pieniężne w banku i w kasie	397	353
Krótkoterminowe lokaty bankowe	118 581	28 486
Inne środki pieniężne	587	523
Środki pieniężne razem	119 565	29 362

W pozycji Inne środki pieniężne znajdują się środki pieniężne w drodze i pozostałe aktywa pieniężne o okresie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące.

Spółka lokuje wolne środki pieniężne w krótkoterminowe lokaty bankowe, których termin zapadalności kształtuje się od 1 do 30 dni. Średnia efektywna stawka procentowa tych lokat w 2011 roku wynosi 4,22%.

25. KAPITAŁ PODSTAWOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY

25.1 KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał zakładowy Orbis S.A. wykazywany jest w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym, skorygowany odpowiednio w celu uwzględnienia skutków hiperinflacji.

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji (w szt.)	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
A	zwykłe na okaziciela	37 500 000	75 000	majątkiem	09.01.1991
B	zwykłe na okaziciela	8 523 625	17 047	gotówką	21.04.1998
C	zwykłe na okaziciela	53 383	107	gotówką	21.04.1998
Liczba akcji razem		46 077 008			
Kapitał zakładowy, razem			92 154		
Wartość nominalna jednej akcji = 2zł					
Hiperinflacyjne przeszacowanie wartości kapitału			425 600		
Wartość bilansowa kapitału zakładowego			517 754		

W związku z przeszacowaniem na dzień przejścia na Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej wartości aportu wskaźnikami hiperinflacji, nastąpił wzrost wartości kapitału zakładowego z emisji akcji serii A o 425 600 452 zł do kwoty 500 600 452 zł. Łączna wartość kapitału zakładowego po przeszacowaniu wynosi 517 754 468 zł.

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Liczba akcji zwykłych wyemitowanych i opłaconych	46 077 008	46 077 008
Wartość nominalna akcji	2	2
Akcje na początek okresu	46 077 008	46 077 008
Zmiana w ciągu okresu	0	0
Akcje na koniec okresu	46 077 008	46 077 008

Na dzień 21 lutego 2012 roku w skład akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA, według stanu ustalonego na dzień 21 lutego 2012 roku w oparciu o zawiadomienia określone w art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, wchodzi:

Akcjonariusz (wyszczególnienie)	Liczba posiadanych akcji na dzień 21.02.2012	Procentowy udział w kapitale zakładowym na dzień 21.02.2012	Zmiana w strukturze własności znaczących pakietów akcji w okresie od 01.01.2011 do 21.02.2012
	(odpowiada liczbie głosów na WZA)	(odpowiada % udziałowi w ogólnej liczbie głosów na WZA)	
Accor S.A.	23 754 935	51,55%	1,54%
w tym spółka zależna Accor S.A. - Accor Polska Sp. z o.o.	2 303 849	4,99%	
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	4 655 508	10,10%	0,20%

25.2 POZOSTAŁE KAPITAŁY

Pozycja Pozostałe kapitały przeznaczona jest do prezentacji wartości nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej oraz efektów wyceny dzieł sztuki, pokazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Inne Inwestycje długoterminowe.

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	132 944	132 944
Kapitał z aktualizacji wartości inwestycji długoterminowych do wartości godziwej	480	480
Odroczony podatek dochodowy	(91)	(91)
Kapitał rezerwowy ogółem	133 333	133 333

Środki z pozycji Pozostałe kapitały nie są dostępne do podziału. Ograniczenia nie dotyczą jednak kwot ujmowanych w rachunku zysków i strat, związanych z efektywnie zrealizowaną częścią kapitału powiązaną ze sprzedawanym składnikiem aktywów.

25.3 ZYSKI ZATRZYMANE

Na zyski zatrzymane składają się wyniki z lat ubiegłych, wynik finansowy netto z roku bieżącego oraz zyski przekazane na kapitał podlegające ograniczonej możliwości dystrybucji, tworzone zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami Kodeksu Spółek Handlowych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku i na 31 grudnia 2010 roku zyski o ograniczonej możliwości dystrybucji wynosiły 30 718 tys. zł.

25.4 ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Celem zarządzania kapitałem jest zabezpieczenie zdolności Spółki do kontynuacji działania przy równoczesnym utrzymywaniu optymalnej struktury kapitałowej, pozwalającej na redukcję kosztów zaangażowanego kapitału.

Przyjmuje się, że Spółka może wpływać na wzrost wysokości kapitału poprzez bieżące starania dla uzyskania dobrego wyniku finansowego, poprzez regulowanie wysokości wypłacanej akcjonariuszom dywidendy oraz poprzez emisję nowych akcji lub podwyższenie wartości nominalnej dotychczasowych.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Spółka nie dokonała emisji lub podwyższenia wartości akcji.

W 2011 roku Spółka odnotowała znaczny wzrost wyniku netto w stosunku do 2010 roku.

W celu finansowania długofalowych inwestycji, które wpłyną na wyniki Spółki w dłuższej perspektywie, Spółka dąży do wykorzystywania zarówno źródeł własnych, jak i środków pozyskiwanych z zewnątrz. Pozwala to na efektywne wykorzystanie dźwigni finansowej na poziomie uwzględniającym zarówno standardy branży hotelarskiej, jak i specyfikę Spółki.

Spółka monitoruje stan kapitału, bazując na wskaźniku rentowności kapitału oraz wskaźniku pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym.

Wskaźnik rentowności kapitału własnego pokazuje stopę zysku osiąganą od zainwestowanego w przedsiębiorstwo kapitału. Wyliczany jest dla okresu rocznego jako iloraz wyniku netto oraz średniego kapitału w okresie. W 2011 roku nastąpiło polepszenie rentowności kapitału z uwagi na znaczny wzrost zysku netto w stosunku do 2010 roku.

	2011	2010
Zysk netto	126 696	10 440
Kapitał własny BO	1 731 960	1 721 520
Kapitał własny BZ	1 858 656	1 731 960
Wskaźnik rentowności kapitału	7,06%	0,60%

Wskaźnik pokrycia aktywów kapitałem własnym kalkulowany jest jako iloraz wartości kapitału własnego Spółki oraz aktywów trwałych i przedstawia relację między źródłami finansowania a majątkiem spółki. Wskaźnik ten wzrósł na koniec 2011 roku w porównaniu z rokiem poprzednim, co jest efektem zatrzymania w Spółce całości zysku za 2010 rok oraz zrealizowania wysokiego wyniku na sprzedaży nieruchomości w 2011 roku.

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Kapitał własny	1 858 656	1 731 960
Aktywa trwałe	1 939 037	2 066 978
Wskaźnik pokrycia aktywów kapitałem własnym	95,85%	83,79%

Analizę kapitału uzupełnia wskaźnik stopy zadłużenia, prezentowany w nocie 32.6 sprawozdania finansowego.

26. KREDYTY I POŻYCZKI

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Zobowiązania długoterminowe		
Kredyty bankowe	0	93 830
Pożyczki	0	0
Zobowiązania długoterminowe razem	0	93 830
Zobowiązania krótkoterminowe		
Kredyty bankowe	0	93 818
Pożyczki	110 623	110 418
Zobowiązania krótkoterminowe razem	110 623	204 236
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek razem	110 623	298 066

Spadek salda Zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek wynika z dobrowolnej przedterminowej spłaty kredytu inwestycyjnego. W dniu 16 sierpnia 2011 roku Orbis S.A. dokonała spłaty transzy A w wysokości 78,4 mln zł oraz części transzy B w wysokości 30 mln zł. Dodatkowo w dniu 29 sierpnia 2011 roku Spółka dokonała spłaty ostatniej części kredytu terminowego w wysokości 80 mln zł. W wyniku w/w spłat, zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2011 roku obejmują wyłącznie pożyczki od spółki zależnej Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.

Terminy płatności przedstawione są w tabeli poniżej:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
W podziale na terminy płatności:		
Płatne na żądanie lub w terminie do 1 roku	110 623	204 236
Powyżej 12 miesięcy - do 3 lat	0	93 830
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek razem	110 623	298 066

W dniu 21 października 2011 roku został podpisany kolejny aneks do umowy pożyczki z dnia 23 października 2006 zawartej pomiędzy Orbis S.A. a Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A., przedłużający termin spłaty pożyczki do 24 października 2012 roku.

Waluty zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zawiera tabela poniżej:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
W podziale na waluty:		
W walucie polskiej	110 623	298 066
W walutach obcych	0	0
W walucie polskiej razem	110 623	298 066

Wartość godziwa zaciągniętych pożyczek i kredytów jest zbliżona do wartości kapitału pozostającego do spłaty.

Średnia efektywna stopa procentowa dla poszczególnych kredytów i pożyczek kształtuje się na poziomie 4,84%.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2011 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniżej znajdują się szczegółowe informacje na temat zaciągniętych kredytów i pożyczek:

Dłużnik	Wierzyciel	Tytuł zobowiązania	Waluta	31.12.2011	31.12.2010	Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenie
Orbis S.A.	Umowa kredytów terminowych z Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. i Societe Generale S.A. Oddział w Polsce (Główni Powołani Organizatorzy) oraz Bankiem Zachodnim WBK S.A. i Credit Agricole CIB (dawniej: Calyon S.A.) (Organizatorzy)	kredyt terminowy	PLN	0	187 648	kredyt spłacony całkowicie w sierpniu 2011 roku		
Orbis S.A.	Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.	pożyczka	PLN	110 623	110 418	WIBOR 3M + marża	24.10.2012	brak
RAZEM			PLN	110 623	298 066			

W celu zapewnienia środków na finansowanie bieżących potrzeb operacyjnych i inwestycyjnych, w dniu 29 lipca 2011 r. pomiędzy Orbis S.A. i Bankiem Societe Generale S.A. Oddział w Polsce została zawarta umowa kredytu średnioterminowego, odnawialnego w wysokości 100 mln zł. Umowa kredytowa dotyczy finansowania na okres 3 lat. Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka nie posiadała zobowiązania z tytułu tego kredytu.

Z tytułu powyższej umowy kredytowej zostały ustanowione następujące zabezpieczenia:

- hipoteka na nieruchomości Novotel Centrum w Poznaniu,
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej hotelu Novotel Centrum w Poznaniu,
- poręczenie udzielone przez Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.

W związku z mającą miejsce w dniu 10 listopada 2010 roku kolejną spłatą raty kredytu zgodnie z harmonogramem spłat przewidzianym w Umowie kredytów terminowych oraz znaczącym zmniejszeniem zadłużenia z tego tytułu, w marcu 2011 roku Orbis S.A. w porozumieniu z Bankami uzgodnił wykreślenie hipotek z następujących nieruchomości Orbis S.A.: Hotel Mercure Poznań, Hotel Novotel Centrum Poznań, Hotel Mercure Kasprowy Zakopane, Hotel Mercure Panorama Wrocław.

Dodatkowo, w związku z całkowitą przedterminową spłatą kredytu, która nastąpiła w sierpniu 2011 roku, Orbis złożył stosowne wnioski do sądów wieczysto-księgowych o wykreślenie hipotek na nieruchomościach Hotel Novotel Centrum Warszawa oraz Hotel Sofitel Victoria Warszawa. Hipoteki te zostały wykreślone w dniu 19 stycznia 2012 roku.

Na dzień bilansowy zabezpieczenia na majątku z tytułu kredytów i pożyczek obejmują hipoteki na nieruchomościach na łączną kwotę 120 000 tys. zł.

Z uwagi na zmienne oprocentowanie kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę, jest ona narażona na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmiany stopy procentowej. Informacja na temat zarządzania ryzykiem znajduje się w notce 32.

W 2011 roku stopy procentowe kształtowały się następująco:

- WIBOR 1M: 3,65 – 4,77
- WIBOR 3M: 3,94 – 4,99
- WIBOR 6M: 4,16 – 5,00
- WIBOR 1Y: 4,37 – 5,00

Wielkość niewykorzystanych linii kredytowych na dzień 31 grudnia 2011 wyniosła 120 000 tys. zł, w tym:

- z tytułu kredytu w rachunku bieżącym dostępnym w Banku Handlowym w Warszawie S.A. – 20 000 tys. zł,
- z tytułu kredytu średnioterminowego odnawialnego dostępnego w Societe Generale S.A. Oddział w Polsce – 100 000 tys. zł,

27. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE INNE

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Kaucje otrzymane	512	333
Zobowiązania długoterminowe inne razem	512	333

W pozycji zobowiązania długoterminowe inne prezentowane są zatrzymane kaucje dotyczące wynajmowanych nieruchomości.

28. REZERWY

	Rezerwa na procesy sądowe	Rezerwa na koszty restrukturyzacji	Pozostałe rezerwy na zobowiązania	Rezerwy na zobowiązania razem
Stan na 1 stycznia 2011	725	102	3 241	4 068
Utworzenie rezerwy w ciągu okresu	35	12 442	0	12 477
Wykorzystanie rezerwy w ciągu okresu	0	(9 489)	(1 190)	(10 679)
Rozwiązanie rezerwy w ciągu okresu	0	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2011	760	3 055	2 051	5 866
Krótkoterminowe 2011	760	3 055	2 051	5 866
Długoterminowe 2011	0	0	0	0
Rezerwy razem na 31 grudnia 2011	760	3 055	2 051	5 866
Stan na 1 stycznia 2010	770	778	51	1 599
Utworzenie rezerwy w ciągu okresu	0	4 651	3 190	7 841
Wykorzystanie rezerwy w ciągu okresu	(24)	(4 911)	0	(4 935)
Rozwiązanie rezerwy w ciągu okresu	(21)	(416)	0	(437)
Stan na 31 grudnia 2010	725	102	3 241	4 068
Krótkoterminowe 2010	725	102	3 241	4 068
Długoterminowe 2010	0	0	0	0
Rezerwy razem na 31 grudnia 2010	725	102	3 241	4 068

Informacja na temat rezerw na świadczenia emerytalne i podobne znajduje się w nocie 30.

Procesy sądowe

Rezerwa na procesy sądowe dotyczy głównie spraw spornych z pracownikami.

Opis stanu istotnych spraw spornych Spółki znajduje się w nocie 31.2.

Restrukturyzacja

Utworzona na dzień 31 grudnia 2011 roku rezerwa na koszty restrukturyzacji w kwocie 3 055 tys. zł dotyczy głównie odpraw dla pracowników Biura Zarządu Spółki.

Rezerwy utworzone w roku ubiegłym na odprawy dla pracowników hoteli Polan w Zielonej Górze i Proсна w Kaliszu zostały w bieżącym roku wykorzystane.

Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy dotyczą głównie rezerwy na przewidywane koszty związane z roszczeniami wobec Spółki z tytułu bezumownego użytkowania gruntu pod infrastrukturę kanalizacyjną w kwocie 2 000 tys. zł.

Spadek salda w stosunku do 31 grudnia 2010 roku wynika z wykorzystania rezerwy na przewidywane koszty związane z gwarancją polisy ubezpieczeniowej wystawionej przez Signal Iduna Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. dla spółki PBP Orbis Sp. z o.o.

29. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Zobowiązania handlowe przedstawione są w poniższej tabeli:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	28 604	27 171
<i>w tym zobowiązania wobec jednostek zależnych</i>	10 825	7 724
Zobowiązania dotyczące środków trwałych w budowie	37 919	8 037
Zaliczki na dostawy	140	75
Zobowiązania handlowe razem	66 663	35 283

Znaczny wzrost Zobowiązań handlowych na dzień 31 grudnia 2011 roku, w porównaniu do roku ubiegłego, dotyczy głównie zobowiązań związanych z budową nowych hoteli ekonomicznych oraz modernizacją istniejącej bazy hotelowej.

Inne zobowiązania krótkoterminowe składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Zobowiązania krótkoterminowe	6 288	6 436
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	4 915	4 831
Rozrachunki z pracownikami	119	215
Kaucje otrzymane	264	427
Inne zobowiązania	990	963
Rozliczenia międzyokresowe	30 938	22 452
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	18 240	14 203
zobowiązania wobec pracowników	9 058	6 581
opłaty franchisingowe	88	98
zobowiązania publiczno-prawne	5 811	3 671
koszty niezafakturowanych usług	3 275	3 820
pozostałe	8	33
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	12 698	8 249
zaliczki i przedpłaty	12 698	8 249
Inne zobowiązania krótkoterminowe razem	37 226	28 888

Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego wobec spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej	1 606	1 735
Razem zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 606	1 735

30. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno- rentowe	Ogółem zobowiązania
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 1 stycznia 2011	18 523	5 740	24 263
Koszty odsetek	861	284	1 145
Koszty bieżącego zatrudnienia	947	216	1 163
Wypłacone świadczenia	(3 551)	(355)	(3 906)
Zyski/straty aktuarialne	(519)	(222)	(741)
Redukcja/likwidacja planu	(1 562)	(357)	(1 919)
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 31 grudnia 2011	14 699	5 306	20 005
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na 31 grudnia 2011	14 699	5 306	20 005
z tego:			
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	11 484	4 527	16 011
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	3 215	779	3 994
Łączna kwota kosztów ujętych w rachunku zysków i strat z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych	(273)	(79)	(352)

	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno- rentowe	Ogółem zobowiązania
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 1 stycznia 2010	19 529	5 525	25 054
Koszty odsetek	1 010	298	1 308
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 021	235	1 256
Wypłacone świadczenia	(3 327)	(435)	(3 762)
Zyski/straty aktuarialne	290	117	407
Wartość bieżąca zobowiązań - stan na 31 grudnia 2010	18 523	5 740	24 263
Wartość bilansowa zobowiązań - stan na 31 grudnia 2010	18 523	5 740	24 263
z tego:			
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	14 813	4 923	19 736
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	3 710	817	4 527
Łączna kwota kosztów ujętych w rachunku zysków i strat z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych	2 321	650	2 971

Wszystkie powyżej opisane koszty ujęto w rachunku zysków i strat.

Poniżej przedstawiono główne założenia aktuarialne:

Główne przyjęte założenia aktuarialne	2011	2012 i następne lata
- stopa dyskonta	5,5%	5,5%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	3,0%	3,0%

Przy kalkulacji rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne została przeprowadzona analiza wrażliwości w zakresie wpływu stopy dyskonta oraz planowanych wzrostów podstaw wymiaru świadczeń na kwotę rezerwy na 31 grudnia 2011 roku.

Zastosowanie stopy dyskonta finansowego niższej o 0,5 p.p. od przyjętej spowodowałoby wzrost łącznej kwoty rezerw o 590 tys. zł. Gdyby natomiast zastosowano stopę dyskonta o 0,5 p.p. wyższą od bazowej, kwota rezerwy byłaby o 557 tys. zł niższa.

Analiza wrażliwości dla przewidywanych wzrostów podstaw wymiaru świadczeń wykazała, że przyjęcie wymiaru niższego o 0,5 p.p. skutkowałoby spadkiem rezerwy o 587 tys. zł, a podniesienie wymiaru o 0,5 p.p. spowodowałoby wzrost kwoty rezerw o 615 tys. zł.

Rezerwa na odprawy emerytalne i podobne

Kwoty rezerw na świadczenia emerytalne i podobne wyliczane są na podstawie wyceny aktuarialnej.

Na 31 grudnia 2011 roku rezerwa została obliczona metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno.

Podstawą obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub rentowej, jaką Spółka zobowiązuje się wypłacić na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy i Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy, a po 31 grudnia 2012 roku na podstawie Protokołu Dodatkowego do PUZP. Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień 31 grudnia 2011. Zdyskontowaną kwotę pomniejsza się o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, jakich Spółka dokonuje w celu powiększenia rezerw na pracownika.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego jako pracownika Spółki zostało ustalone metodą ryzyk współzawodniczących, gdzie pod uwagę wzięto następujące ryzyka:

- możliwość zwolnienia z pracy,
- ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
- ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika oszacowana została z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Orbis S.A. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione od wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy.

Ryzyko śmierci wyrażone zostało w postaci najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet, publikowanych przez GUS, na dzień dokonywania wyceny.

Prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką oszacowane zostało na podstawie tabeli pttz2010.

Rezerwa na nagrody jubileuszowe

Kwoty rezerw na nagrody jubileuszowe wyliczane są na podstawie wyceny aktuarialnej.

Na 31 grudnia 2011 roku rezerwa została obliczona metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno.

Podstawą obliczenia rezerwy dla pracownika są przewidywane kwoty nagród jubileuszowych, jakie Spółka zobowiązuje się wypłacić na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy i Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy, a po 31 grudnia 2012 roku na podstawie Protokołu Dodatkowego do PUZP. Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień 31 grudnia 2011 roku. Zdyskontowaną kwotę pomniejsza się o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, jakich Spółka dokonuje w celu powiększenia rezerw na pracownika.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2011 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

31. POZYCJE WARUNKOWE

31.1 UDZIELONE GWARANCJE

Tytuł	Beneficjent	Dłużnik/charakter powiązań	Okres ważności	kwota na dzień bilansowy	Zmiana kwoty w ciągu 2011 roku	warunki finansowe i inne uwagi
poręczenie za zobowiązania spółki Orbis Casino Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank gwarancji na podstawie umowy ramowej nr 5/2005 z dn. 06.12.2005	PKO BP S.A.	Orbis Casino Sp. z o.o. - spółka stowarzyszona	01.03.2011	0	(2 000)	w związku z oświadczeniem PKO BP SA o zwolnieniu poręczenia, poręczenie wygasło z dniem 01.03.2011
poręczenie solidarne za zobowiązania spółki Orbis Transport Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu na podstawie Umowy Kredytu Krótkoterminowego nr 2009/005 z dn. 30.01.2009, ostatnio zmienionej aneksem nr 1 z dn. 03.03.2009 oraz aneksem nr 2 z dnia 29.12.2009 oraz Aneksem nr 3 z dnia 23.12.2010	Societe Generale S.A. Oddział w Polsce	Orbis Transport Sp z o.o. - spółka zależna	15.02.2012	30 000	0	wg oświadczenia Orbis SA o poddaniu się egzekucji do kwoty 30.000 tys. zł, Bank będzie mógł wystąpić z wnioskiem o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnego klauzuli wykonalności w terminie do 28.02.2012 r. ; w związku z zawarciem Aneksu nr 3 do umowy kredytu, obecne poręczenie zastąpiło poręczenie udzielone w dniu 31. 12. 2009
poręczenie solidarne za zobowiązania spółki Orbis Transport Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu na podstawie Umowy o kredyt obrotowy nr 1611022WS07120700 z dn. 31.01.2008, ostatnio zmienionej aneksem nr 5 z dn. 25.02.2010	Kredyt Bank S.A.	Orbis Transport Sp z o.o. - spółka zależna	14.12.2011	0	(50 000)	w związku z całkowitą spłatą kredytu oraz oświadczeniem Kredyt Bank SA o zwolnieniu poręczenia, poręczenie wygasło z dniem 14.12.2011
poręczenie za weksel in blanco z klauzulą bez protestu, wystawionego przez Polskie Biuro Podróży "Orbis" Sp. z o.o. na zlecenie SIGNAL IDUNA Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń SA jako zabezpieczenie roszczeń regresowych z tytułu udzielonej gwarancji ubezpieczeniowej turystycznej nr M 182526 zawartej w dniu 16.03.2010	SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń SA	Polskie Biuro Podróży Travel Time Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej (dawniej: Polskie Biuro Podróży "Orbis" Sp. z o.o.)	31.12.2010	0	(5 226)	gwarancja wygasła z dniem 29.12.2011 w następstwie konieczności skorzystania przez Signal Iduna z zabezpieczeń i wypłaty z weksla; w dniu 29.11.2011r Orbis S.A. dokonała płatności na rzecz Signal Iduna w wysokości 2.628 tys. zł
poręczenie z tytułu naruszenia oświadczeń i zapewnień złożonych Arval Service Lease Polska Sp. z o.o. w związku z podpisaną w dniu 05.12.2011 r. umową sprzedaży przez Orbis Transport Sp. z o.o. składników majątkowych wykorzystywanych w ramach działalności wynajmu długoterminowego samochodów i zarządzania flotami pojazdów ("CFM")	Arval Service Lease Polska Sp. z o.o.	Orbis S.A. oraz Orbis Transport Sp. z o.o.	05.12.2012	7 500	7 500	zawarta 05.12.2011 r. umowa przewiduje ograniczoną w czasie i wartości odpowiedzialność Orbis Transport Sp.z.o.o lub Orbis S.A., jako poręczyciela z tytułu naruszenia oświadczeń i zapewnień złożonych Arval Service Lease Polska Sp. z o.o. Maksymalna wysokość odpowiedzialności wynosi 7,5 mln zł, przy czym poręczenie Orbis S.A. w każdym przypadku ustaje w terminie 12 miesięcy od 05.12.2011 r. Odpowiedzialność Orbis Transport Sp. z o.o. ustaje w terminie 24 miesięcy od 05.12.2011 r, z wyjątkiem odpowiedzialności za oświadczenia dotyczące kwestii podatkowych, która wygasa bądź maksymalnie po 5 latach od dnia zamknięcia transakcji, bądź 3 miesiące po upływie okresów przewidzianych przez prawo dla określenia zobowiązania podatkowego.
Razem, w tym:				37 500	(49 726)	
poręczenia kredytu/pożyczki lub udzielenia gwarancji wewnątrz Grupy				30 000	(57 226)	
poręczenia kredytu/pożyczki lub udzielenia gwarancji poza Grupę				7 500	7 500	

W dniu 31 stycznia 2012 roku Orbis Transport Sp. z o.o. podpisała aneks nr 5 do umowy z Société Générale S.A. dotyczący kredytu krótkoterminowego, zgodnie z którym od dnia 1 lutego 2012 kwota udzielonego kredytu została obni  zona z 25 mln zł do 10 mln zł, a termin spłaty został ustalony na 31 stycznia 2013 roku. Jednocześnie wysokość poręczenia udzielonego przez Orbis S.A. została zmniejszona z 30 mln zł do kwoty 12 mln zł, a termin jego obowiązywania został ustalony do dnia 15 lutego 2013 roku.

Nie jest możliwe wiarygodne określenie stopnia pewności wystąpienia przepływów pieniężnych z tytułu pozycji warunkowych.

31.2 SPRAWY SPORNE

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
1. o stwierdzenie nieważności decyzji Wojewody Warszawskiego nr 447/91 z dnia 23.09.1991 roku orzekającej nabycie z mocy prawa użytkowania wieczystego gruntu przez Orbis S.A. nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 24/26 stanowiącej działkę ewidencyjną o nr 3 w części odnoszącej się do dawnej hipoteki pn. "Nieruchomość w Mieście Warszawie pod nr 5021".	nieznana	zawiadomienie Ministra Infrastruktury datowane 04.02.2008 r.	Wnioskodawca (obecnie uczestnicy): Andrzej Jacek Blikle i Helena Maria Helmersen – Andrzejewski (obecnie następca prawny Jan Warum dit Andrzejewski).	Orbis S.A. w piśmie datowanym 27.02.2008 roku przedstawił swoje stanowisko wskazując na brak podstaw prawnych do stwierdzenia nieważności decyzji Wojewody Warszawskiego z dnia 23.09.1991 roku orzekającej nabycie z mocy prawa użytkowania wieczystego gruntu przez Orbis S.A. nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 24/26 stanowiącej działkę ewidencyjną o nr 3. w części odnoszącej się do dawnej hipoteki pn. "Nieruchomość w Mieście Warszawie pod nr 5021". Decyzją z dnia 24.12.2008 roku Minister Infrastruktury stwierdził nieważność ww. decyzji z dnia 23.09.1991 roku. W dniu 14.07.2009 roku Minister Infrastruktury wydał decyzję utrzymującą w mocy ww. decyzję z dnia 24.12.2008 roku. W dniu 25.08.2009 roku Orbis S.A. złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na ww. decyzję z dnia 14.07.2009 roku, wnioskując jednocześnie o wstrzymanie wykonania zaskarżonych decyzji. W dniu 09.03.2010 roku Orbis S.A. skierował do WSA pismo skarżącego rozszerzające wnioski i argumentację skargi. W dniu 16.03.2010 roku pełnomocnik uczestników postępowania skierował do WSA pismo uczestników postępowania przedstawiając stanowisko w sprawie. WSA wyrokiem z dnia 01.06.2010 roku po rozpoznaniu sprawy w trybie uproszczonym stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji z 14.07.2009 roku. W dniu 09.07.2010 roku Orbis S.A. wniósł do NSA skargę kasacyjną na ww. wyrok WSA z dnia 01.06.2010 roku, zaskarżając w całości wyrok WSA i podnosząc między innymi zarzut nieważności postępowania przeprowadzonego przez Sąd I instancji. NSA w dniu 06.09.2011 roku oddalił skargę utrzymując w mocy Wyrok WSA z dnia 01.06.2010 roku stwierdzający nieważność zaskarżonej decyzji z 14.07.2009 roku. W związku z tym decyzja z dnia 23.09.1991 roku Nr 447/91 stwierdzająca nabycie z mocy prawa użytkowania wieczystego gruntu przez Orbis S.A. pozostaje w obrocie prawnym. W dniu 13.09.2011 roku do Orbisu wpłynęła informacja od Ministra Infrastruktury, iż pełnomocnik Andrzeja Jacka Blikle i Heleny Maria Helmersen–Andrzejewski cofnął wniosek z dnia 11.12.2007 roku o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 23.09.1991 roku Nr 447/91 orzekającej nabycie z mocy prawa użytkowania wieczystego gruntu przez Orbis S.A. W związku z powyższym Minister Infrastruktury może umorzyć (ale nie musi) postępowanie w tej sprawie. Przewidywany termin zakończenia sprawy 2 lata.
2. sprawa o wydanie nieruchomości położonej w Warszawie, w dzielnicy Wilanów, przy ul. St.Kostki Potockiego 27, oznaczonej jako działka nr 21/1 o powierzchni 4397 m2	Wartość przedmiotu sporu powód określił na 5 mln zł jako wartość nieruchomości i alternatywnie na sumę 377 tys. zł odpowiadającą 3-miesięcznemu czynszowi najmu lub dzierżawy należnemu od tego rodzaju nieruchomości	pozew z dn. 29.09.2005 r.	Powód: Skarb Państwa, reprezentowany przez Urząd m.st. Warszawy, Pozwany: Orbis S.A.	W dniu 04.09.2008 r. przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie odbyła się rozprawa apelacyjna, na której zapadło postanowienie o zawieszeniu postępowania apelacyjnego do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnym, co do prawa własności przedmiotowej nieruchomości. Postępowanie administracyjne z wniosku spadkobierców dawnego właściciela – Adama Branickiego - o zwrot nieruchomości ziemskiej „Kolonja Adamówka Wilanowska dz. 15” toczy się aktualnie przed Wojewodą Mazowieckim jako organem I instancji. Na rozprawie w dniu 05.01.2010 r. pełnomocnik wnioskodawców złożył pisemne oświadczenie, w którym poinformował m.in., że reprezentowana przez niego strona nie będzie dochodziła od Orbis S.A. odszkodowania z tytułu użytkowania przedmiotowej nieruchomości. Oświadczenie stanowi załącznik do protokołu z rozprawy, dodać jednak należy, że oświadczenie nie zostało poparte stosownym pełnomocnictwem spadkobierców Adama Branickiego upoważniającym do zrzeczenia się w ich imieniu roszczeń. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego roszczenia o zwrot bezpodstawnie odebranych na podstawie dekretu nieruchomości winny być rozpoznawane w postępowaniach sądowych. Postanowienie TK nie jest wiążące, jego uzasadnienie stanowi wyłącznie interpretację przepisów dokonaną przez TK, do której jednak zobowiązany będzie odnieść się Urząd Wojewody Mazowieckiego przy rozpatrzeniu wniosku Rodziny Branickich o zwrot nieruchomości. Wysoce prawdopodobnym skutkiem orzeczenia Trybunału

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2011 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
				Konstytucyjnego może być umorzenie postępowania administracyjnego. Wskazana przez Trybunał Konstytucyjny droga dochodzenia roszczeń reprivatyzacyjnych jednak nie utrzymała się. W dniu 10.01.2011 r. NSA podjął bowiem uchwałę w składzie 7 Sędziów, w sprawie sygn. akt I OPS 3/10, zgodnie z którą w drodze decyzji administracyjnej można orzekać, czy dana nieruchomość lub jej część wchodzi w skład nieruchomości ziemskiej, która podlegała reformie rolnej. Zatem należy oczekiwać orzeczenia w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed Wojewodą Mazowieckim i merytorycznego rozpoznania żądania Rodziny Branickich o zwrot nieruchomości „Kolonja Adamówka Wilanowska cz. dz. 15”, której część stanowi nieruchomość restauracji „Wilanów”. Stan sprawy bez zmian. Sprawę w imieniu Orbis S.A. prowadzi radca prawny Zofia Marcinkowska.
3. sprawa o zwrot wywłaszczonej nieruchomości obejmującej parcele I.kat 178/4 o pow. 82 m2, 178/3 o pow. 75 m2, 178/5 o pow. 299 m2 , I.kat 193/5 o pow. 583 m2 (dotyczącej części działek o aktualnych numerach ew. 329/2, 330/3 i 330/7 w Krakowie)	nieznana	zawiadomienie Urzędu Miasta Krakowa Wydział Skarbu Miasta (wpływ do Orbis S.A. 03.10.2008 r.)	Wnioskodawcy: H. Białczyński, E. Lende, A. Dziedzic, J. Dziedzic, J. Białczyński, C. Białczyński, S. Białczyński, J. Pyjos, M. Zając, A. Garwolińska, B. Bielenin	Wnioskodawcy wnieśli o zwrot wywłaszczonej nieruchomości. W trakcie postępowania na wniosek z dnia 17.11.2008 r. złożony przez wnioskodawców Prezydent Miasta Krakowa postanowieniem z dnia 25.03.2009 roku po raz drugi zawiesił postępowanie w sprawie zwrotu części działek ewid. (aktualnie o Nr 329/2, 330/3 i 330/7). Zawieszenie nastąpiło do czasu rozpatrzenia wniosku p. E. Lendy z dnia 3.11.2008 r. o rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego (powinno być o wygaszenie użytkowania wieczystego) na przedmiotowych działkach. Referat Gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego nie znalazł uzasadnienia do wygaszenia użytkowania wieczystego. Sprawa jest jednak nadal zawieszona, ponieważ zawieszenie nastąpiło na wniosek strony. Stan sprawy bez zmian. Jeżeli wnioskodawcy nadal nic nie zrobią sprawa będzie zakończona w 2012 roku, a jeżeli podejmą temat to może trwać kilka lat.
4. wniosek o stwierdzenie nieważności orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy z dnia 16.03.1967 r. w sprawie odmowy przyznania dotychczasowym właścicielom prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 29 (obecnie 27), nr hip. 1618L, w części dotyczącej działki ewidencyjnej nr 31 z obrębu 5-05-02. Działka nr 31 ma powierzchnię 2230 m2, a postępowanie dotyczy najprawdopodobniej powierzchni ok. 365 m2.	nieznana	Zawiadomienie z Ministerstwa Infrastruktury datowane na 17.02.2009 r., doręczone Spółce w dn. 26.02.2009 r. informujące o prowadzonym postępowaniu w sprawie stwierdzenia nieważności orzeczenia administracyjnego	Wnioskodawcy: Ludmiła Paderewska i Stanisław Włodek Strona przeciwna: Minister Infrastruktury Uczestnik: Orbis S.A.	W dniu 21.05.2010 r. Minister Infrastruktury wydał decyzję stwierdzającą nieważność orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy z dnia 16.03.1967 roku w sprawie odmowy przyznania ówczesnym właścicielom prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 29 (obecnie 27), nr hip. 1618L, w części dotyczącej działki ewidencyjnej nr 31 z obrębu 5-05-02. Wg aktualnej informacji z Ministerstwa Infrastruktury decyzja jest prawomocna oraz brak informacji o dalszym prowadzeniu sprawy przez wnioskodawców. Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy, decyzją z dnia 06.09.2011 roku odmówił Ludmile Paderewskiej oraz Stanisławowi Włodekowi ustanowienia prawa użytkowania wieczystego działki nr 31 z obrębu 5-05-02. Spadkobiercom służy prawo wniesienia odwołania do Wojewody.
5. wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy ul. Pawiej w Krakowie jest nieuzasadniona	417 tys. zł (rocznie)	wniosek do SKO z dnia 27.11.2009 r.	Powód: Orbis S.A. Pozwany: Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta Miasta Krakowa zastępowany przez Prokuratorę Generalną Skarbu Państwa	Wniosek Orbis S.A. do SKO w Krakowie o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy ul. Pawiej w Krakowie jest nieuzasadniona. Rozprawa wyznaczona na dzień 21.05.2010 roku została odroczone na dzień 11.06.2010 roku. SKO orzeczeniem z dnia 16.06.2010 roku oddaliło wniosek Orbis S.A.. Orbis S.A. w dniu 08.07.2010 roku wniósł sprzeciw od ww. orzeczenia SKO do Sądu Powszechnego. Skarb Państwa – Prezydent Miasta Krakowa skierował do Sądu odpowiedź na pozew. Rozprawa w dniu 20.12.2011 roku została odroczone, celem ustosunkowania się Orbis S.A. do zarzutów sformułowanych w piśmie strony przeciwnej. Przewidywany termin zakończenia sprawy 2 lata.
6. Wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy PL. Andersa 1 w Poznaniu jest nieuzasadniona	588 tys. zł (rocznie)	Wniosek do SKO z dnia 16.01.2009 r.	Powód: Orbis S.A. Pozwany: Skarb Państwa Prezydent Miasta Poznania	Wniosek Orbis S.A. do SKO w Poznaniu o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy Pl. Andersa 1 w Poznaniu jest nieuzasadniona. SKO orzeczeniem z dnia 25.02.2010 roku uwzględniło wniosek Orbis S.A. i ustaliło opłatę w wysokości dotychczasowej. Prezydent Miasta Poznania w dniu 19.04.2010 roku wniósł sprzeciw od ww. orzeczenia SKO do Sądu Powszechnego. Na rozprawie przed Sądem w dniu 18.10.2010 roku Sąd postanowił odroczyć rozprawę na 14 dni i zobowiązał

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2011 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
				<p>strony do poinformowania o wynikach rozmów na temat ewentualnej ugody. Strony nie porozumiały się, o czym został poinformowany Sąd. Na rozprawie w dniu 23.03.2011 roku Sąd postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego w zakresie wyceny nieruchomości co do wartości nieruchomości. Przedmiotowa opinia biegłego została sporządzona. W dniu 14.12.2011 roku Sąd zamknął rozprawę. W dniu 21.12.2011 roku został ogłoszony wyrok. Sąd Okręgowy w Poznaniu w ww. wyroku ustalił opłaty roczne za użytkowanie wieczyste za grunty Novotel Poznań Centrum w następujących wysokościach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za rok 2009 w wysokości 275 tys. zł - za rok 2010 w wysokości 402 tys. zł - za rok 2011 i następne w wysokości 530 tys. zł <p>Sąd także zasądził od pozwanego na rzecz powoda zwrot kosztów w wysokości ok. 15 tys. zł, zaś od powoda na rzecz pozwanego ok. 1 tys. zł. pozostałe koszty wzajemnie zostały zniesione. Strony wniosły o sporządzenie uzasadnienia wyroku. Po otrzymaniu uzasadnienia wyroku Prokuratura Generalna Skarbu Państwa wniosła apelację, zatem sprawa będzie się toczyć dalej przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu.</p>
7. o stwierdzenie nieważności orzeczenia administracyjnego Prezydenta Miasta Warszawy z dnia 11.04.1950 r. Nr L dz. WPB/3116/49/P w sprawie odmowy przywrócenia terminu do złożenia wniosku o prawo własności czasowej do gruntu położonego na ul. Wspólnej 19 Nr Hip 1651/2 lit C (Obszar byłej nieruchomości o Nr Hip 1651/2 lit C, w części pokrywa się z obecną działką 133/2 będącą w zarządzie Orbis S.A., na której posadowione jest podjazd pod budynek Hotelu Grand Warszawa oraz działką 133/1 będącą w użytkowaniu wieczystym Orbis S.A. na której posadowiona jest część budynku Hotelu)	nieznana	Wniosek z dnia 02.03.2000 r.	<p>Wnioskodawca: J.Ostrowska-Bazgier (spadkobiercy Abrachama Judy vel Adama Kaltmana)</p> <p>Uczestnik: "Parking-Wspólnota" Sp. z o.o. w likwidacji</p> <p>Uczestnik: Orbis S.A.</p>	<p>Minister Infrastruktury wydał 10.08.2010 r. (doręczoną Orbis S.A. 19.08.2010 r.) Decyzję stwierdzającą nieważność orzeczenia administracyjnego Prezydenta m.st. Warszawy z 1950 roku odmawiającego przyznania wnioskodawcom prawa własności czasowej do przedmiotowego gruntu m.i. aktualnie w części będącej w użytkowaniu i zarządzie Orbis S.A. Orbis S.A. złożył w dniu 01.09.2010 roku wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Dalsze prowadzenie sprawy w imieniu Orbis S.A. zlecono Kancelarii Prawniczej „Zakrzewski, Domański Palinka” (DZP), która w dniach 4, 10 i 18 listopada 2010 złożyła w Ministerstwie Infrastruktury pisma uzupełniające wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy podważając fakt złożenia przez dotychczasowych właścicieli wniosku dekretowego w terminie oraz podważając prawidłowość działania kuratora i w związku z tym wniosek o zawieszenie postępowania. Dodatkowo w dniu 17.11.2010 r. wystąpiono do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieście w Warszawie III Wydział Rodzinny i Nieletnich z wnioskiem o uchylenie postanowień ustanawiających Panią Joannę Ostrowską-Bazgier kuratorem dla rzekomo nieobecnych, a w rzeczywistości nieżyjących osób. W dniu 10.03.2011 wysłano kolejne pismo do Ministra Infrastruktury zarzucające brak decyzji w sprawie zawieszenia postępowania w związku ze śmiercią jednej ze stron, oraz w dniu 11.03.2011 pismo do Sądu z wnioskami formalnymi. Aktualnie trwa oczekiwanie na reakcję i ew. działania Ministra Infrastruktury i Sądu. Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia, III Wydział Rodzinny postanowieniem z dnia 28 czerwca 2011 roku oddalił wniosek Orbis S.A. W dniu 17 października 2011 roku w Sądzie Okręgowym Wydział Cywilny Rodzinny w Warszawie odbyła się rozprawa apelacyjna w tej sprawie. Na tej rozprawie Sąd Okręgowy uchylił postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia III Wydział Rodzinny z dnia 28 czerwca 2011 roku i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.</p>
8. Odwołanie od decyzji zwiększającej wartość dwóch działek zajmowanych pod hotel Sofitel Victoria (wzrost opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste gruntu)	209 tys. zł (rocznie)	Listopad 2008 roku	<p>Powód: Orbis S.A.</p> <p>Pozwany: Skarb Państwa Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy</p>	<p>Rozprawa odbyła się 20.11.2009 roku. Podana kwota stanowi różnicę roczną pomiędzy starą i nową stawką. Do 21.02.2012 roku brak orzeczenia SKO. Sprawę prowadzi Mec. Jerzy Bednarz.</p>
9. Ustalenie opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste gruntu nieruchomości położonej w Warszawie, ul. Złota 48/54	446 tys. zł (rocznie)	12.01.2010 r.	<p>Powód: Orbis S.A.</p> <p>Pozwany: Skarb Państwa Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy</p>	<p>Oświadczeniem z 12.11.2007 r. Prezydent m.st. Warszawy wypowiedział Orbis S.A. wysokość dotychczasowej opłaty rocznej, która wynosiła 433 384,00 zł i zaproponował opłatę roczną w wysokości 990 701,00 zł. Orbis S.A. wystąpiła do SKO w Warszawie z wnioskiem o ustalenie, że aktualizacja opłaty jest nieuzasadniona. Od wydanego w sprawie orzeczenia SKO z dnia 30.11.2009 r. Spółka w dniu 13.01.2010 roku wniosła sprzeciw, skutkiem którego sprawa została przekazana do rozstrzygnięcia na drodze sądowej.</p>

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2011 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
				W I instancji przed SO w Warszawie miasto st. Warszawa w odpowiedzi na pozew wniosło o ustalenie opłaty w kwocie 879 412,00. Wyrokiem z 28.04.2011r. Sąd I instancji ustalił opłatę od 01.01.2008r. w wysokości żądanej aktualnie przez Miasto, oddalając powództwo w zakresie żądań Spółki. Od orzeczenia wniesiona została apelacja z dnia 21.06.2011r. Według stanu na dzień 21.02.2012r. sprawa w postępowaniu apelacyjnym w toku.
10. pozew o zapłatę z tytułu bezumownego korzystania z praw do artystycznych wykonań utworów muzycznych i słowno – muzycznych za okres 10 lat do dnia wniesienia pozwu	3 708 tys. zł	02.09.2011	Powód: Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno- Muzycznych SAWP Pozwany: Orbis S.A.	Orbis S.A. w przygotowywanej odpowiedzi na pozew wniosło o oddalenie powództwa w całości. Na rozprawie w dniu 10.01.2012 roku Sąd postanowił: 1. Sprawę odroczyć bez wyznaczania terminu; kolejny termin wyznaczyć z urzędu; 2. Udzielić pełnomocnikom obu stron 14 dni na przeprowadzenie negocjacji ugodowych i poinformowanie sądu o możliwości porozumienia się w sprawie polubownego załatwienia sporu albo ewentualnie złożenia zgodnego wniosku o skierowanie sprawy do mediacji; 3. Po upływie terminu 14 dni skierować sprawę na posiedzenie niejawne celem podjęcia czynności stosownie do stanu sprawy. Przewidywany termin zakończenia sprawy sądowej to 3 lata. Sprawa prowadzona jest przez Kancelarię Salans D. Oleszczuk Kancelaria Prawnicza Sp. K.

32. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

32.1 POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Główne obszary ryzyka, na które Orbis S.A. jest narażona, to ryzyko kredytowe, ryzyko związane z płynnością oraz ryzyko stóp procentowych, wynikające ze zmienności na rynkach pieniężnym i kapitałowym i mające swoje odzwierciedlenie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat.

Spółka prowadzi jednolitą politykę zarządzania ryzykiem finansowym oraz stały monitoring obszarów ryzyka, wykorzystując dostępne strategie i mechanizmy w celu zminimalizowania ujemnych efektów zmienności rynku i zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Spółka ogranicza ryzyko finansowe (definiowane jako zmienność przepływów pieniężnych), jak również ryzyko związane ze zmiennością na rynkach pieniężnych i kapitałowych. Politykę tę realizuje w sposób opisany w poniższych punktach.

Narażanie się na dodatkowe ryzyka niezwiązane z zaakceptowaną działalnością biznesową uważa się za niewłaściwe.

Polityka i strategia zarządzania ryzykiem jest określona i monitorowana przez Zarząd. Bieżące obowiązki w tym zakresie sprawują komórki merytoryczne.

32.2 RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Orbis S.A. jest narażona na ryzyko zmiany krótkoterminowych stóp procentowych stosowanych dla zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu, a także na zmiany długoterminowych stóp procentowych w przypadku zaciągania nowego lub refinansowania istniejącego zadłużenia.

Ryzyko stóp procentowych na koniec 2011 roku dotyczy zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Ryzyko to jest związane z możliwością zmiany stopy procentowej przy kolejnych naliczanych odsetkach od tych zobowiązań i wiąże się bezpośrednio z częstotliwością naliczania tych odsetek. Poniższa tabela prezentuje zobowiązania dotknięte tym ryzykiem na dzień 31 grudnia 2011 roku w podziale na przedziały wiekowe, odzwierciedlające częstość możliwych zmian stopy procentowej:

Kredyt/Pożyczka	do 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-5 lat	powyżej 5 lat
Hekon-Hotele Ekonomiczne	0	110 623	0	0
Łączna wartość zobowiązań dotkniętych ryzykiem stóp procentowych	0	110 623	0	0

Oprocentowanie dla istniejącego zadłużenia Spółki prezentowane jest w nocie 26. Kredyty i pożyczki.

Spółka analizuje wrażliwość stóp procentowych. Dla celów analizy brane są pod uwagę rzeczywiste stopy procentowe stosowane dla zaciągniętych kredytów i pożyczek, uwzględniając ich zmiany od dnia ich wprowadzenia. Spółka bada wpływ zmian stóp procentowych na rachunek zysków i strat. Bazując na wynikach przeprowadzonych symulacji, 10 pkt bazowych zmiany stóp procentowych w górę/dół mogłyby obniżyć/zwiększyć wynik netto Spółki na dzień 31 grudnia 2011 roku maksymalnie o około 110 tys. zł.

32.3 RYZYKO WALUTOWE

Ryzyko zmian kursów walut nie jest istotne dla Orbis S.A., gdyż:

- niewielka część kontraktów zawieranych przez Spółkę denominowana jest w walutach obcych;
- Spółka nie posiada kredytów i pożyczek walutowych lub denominowanych w walucie obcej.

Funkcjonalną i prezentacyjną walutą Spółki jest złoty.

Orbis S.A. stara się przy zabezpieczaniu ekspozycji walutowej wykorzystywać w pierwszej kolejności mechanizm hedgingu naturalnego. Do zarządzania ryzykiem wykorzystuje również instrumenty pochodne, przy czym dopuszcza się stosowanie transakcji typu forward oraz swap, jak również strategii opcyjnych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka nie wykorzystywała instrumentów pochodnych w celu ograniczenia ryzyka walutowego. Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, ani nie wykorzystuje instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych.

32.4 RYZYKO CENOWE

Istnieją następujące czynniki ryzyka cenowego w działalności Orbis S.A.:

- konkurencja - rynek hotelarski w Polsce charakteryzuje się dużym przyrostem liczby pokoi, które zostały oddane do użytku w ostatnich latach, co spowodowało presję na ceny usług hotelowych,
- kondycja ekonomiczna rynku w Polsce i na świecie – rozwój gospodarczy stymuluje wzrost zainteresowania usługami hotelarskimi poprzez wzrost liczby podróży biznesowych i większą skłonność do podróży turystycznych.

Ryzyko cenowe jest minimalizowane poprzez realizację polityki aktywnego zarządzania dostępnością pokoi i zarządzania cenami (*yield management*).

Nie jest możliwe przewidzenie wpływu na wyniki finansowe Spółki wystąpienia powyższego ryzyka.

32.5 RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe, na które narażona jest Spółka może wynikać z:

- ryzyka kredytowego wynikającego z wiarygodności kredytowej instytucji finansowych (banków/ brokerów), stron lub pośredników umów zabezpieczających,
- wiarygodności kredytowej podmiotów, których papiery wartościowe Spółka nabywa lub w które inwestuje,
- wiarygodności kredytowej klientów korporacyjnych, co jednak z uwagi na brak znacznej koncentracji ryzyka kredytowego i duży udział stosunkowo niewielkich transakcji w całości obrotu nie wymaga stosowania specjalnych zabezpieczeń transakcji, poza monitoringiem kontrahentów pod kątem ich zdolności kredytowych,
- kondycji finansowej podmiotów, którym Spółka udziela pożyczek.

W celu ograniczenia tego ryzyka Spółka współpracuje z renomowanymi bankami o dobrej pozycji finansowej oraz inwestuje w obligacje i certyfikaty depozytowe dużych podmiotów o silnym finansowym standingu (konieczność posiadania ratingu oraz gwarancji). W ocenie Spółki ryzyko dotyczące klientów hoteli nie odbiega od przeciętnego ryzyka kredytowego na polskim rynku.

Poniżej przedstawiona została tabela ratingów banków, z których usług korzysta Spółka:

Rating	Emitent/Nazwa banku		
	Societe Generale S.A. Oddział w Polsce	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Credit Agricole CIB (dawniej: Calyon S.A. Oddział w Polsce)
Fitch ST		F2	F1+
S&P ST			A-1
Moody's ST		ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie krajowej: Prime-2, ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej: Prime-2	Prime-1
		Perspektywa dla ratingu siły finansowej i ratingu depozytów długoterminowych w walucie krajowej i obcej: negatywna	
Moody's LT	A1 (perspektywa negatywna)	ocena dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej: Baa1, ocena dla kredytów długoterminowych w walucie obcej: Baa1	Aa3 (perspektywa negatywna)
Moody's		Kondycja finansowa: D+	
Fitch LT	A+ (perspektywa stabilna)	A- (perspektywa stabilna)	A+ (perspektywa stabilna)
S&P LT	A+ (perspektywa stabilna)	BBBpi	A+ (perspektywa negatywna)
Fitch ratings		Viability rating: bbb+ Ocena wsparcia: 1	

Nie jest możliwe przewidzenie wpływu na wyniki finansowe Spółki wystąpienia powyższego ryzyka.

32.6 RYZYKO ZWIĄZANE Z PŁYNNOŚCIĄ

Spółka zabezpiecza płynność poprzez wykorzystanie kredytów i pożyczek:

- kredyt w rachunku bieżącym otwarty w Banku Handlowym w Warszawie S.A.,
- kredyt średnioterminowy odnawialny udzielony przez Societe Generale SA Oddział w Polsce,
- pożyczka od Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A.

Dodatkowo Spółka wykorzystuje strukturę cash pooling pomiędzy Orbis S.A. a spółką zależną Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. na rachunkach otwartych w Banku Handlowym w Warszawie S.A.

Wielkość niewykorzystanych linii kredytowych na 31 grudnia 2011 roku wyniosła 120 000 tys. zł, w tym:

- z tytułu kredytu w rachunku bieżącym dostępnym w Banku Handlowym S.A. w Warszawie – 20 000 tys. zł.,
- z tytułu kredytu krótkoterminowego dostępnego w Societe Generale S.A. oddział w Polsce – 100 000 tys. zł.

Przejęciowo wolne środki pieniężne są lokowane w lokaty bankowe o terminie zapadalności od 1 dnia do 1 miesiąca.

Spółka monitoruje płynność finansową bazując na kalkulacji stopy zadłużenia oraz wskaźnika bieżącej płynności.

Stopa zadłużenia jest obliczana jako iloraz zobowiązań ogółem oraz sumy pasywów.

Na koniec 2011 roku stopa zadłużenia zmalała, na skutek przedterminowej całkowitej spłaty kredytu w wysokości 188,4 mln zł w sierpniu 2011 roku, udzielonego na podstawie umowy kredytów terminowych.

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Zobowiązania ogółem	264 997	432 806
Suma pasywów	2 123 653	2 164 766
Stopa zadłużenia	12,48%	19,99%

Wskaźnik bieżącej płynności kalkulowany jest jako iloraz aktywów obrotowych oraz zobowiązań krótkoterminowych.

Wskaźnik bieżącej płynności kształtuje się na średnim poziomie, jednak zdaniem Zarządu płynność finansowa jest zapewniona z uwagi na strukturę zobowiązań krótkoterminowych. W zobowiązaniach krótkoterminowych kwota 110,6 mln zł to pożyczka od jednostki powiązanej, nad którą Spółka sprawuje kontrolę. Dodatkowo kwota 12,7 mln zł to otrzymane przedpłaty na usługi hotelarskie, które w przyszłości powiększą przychody i wynik Spółki. Po wyeliminowaniu powyższych wartości, wysokość wskaźnika bieżącej płynności wynosi 1,56 i osiąga poziom gwarantujący bezpieczeństwo. Stabilną sytuację finansową zapewnia Spółce również podpisana umowa kredytu odnawialnego w wysokości 100 mln zł (patrz pkt. 26 niniejszego sprawozdania finansowego).

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Aktywa obrotowe	160 616	95 438
Zobowiązania krótkoterminowe	225 978	278 737
Wskaźnik bieżącej płynności	0,71	0,34

Spółka prognozuje przyszłe przepływy z tytułu zobowiązań finansowych. Prognoza uwzględnia zobowiązania finansowe istniejące na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania. Dla przyszłych okresów odsetkowych przyjmuje się stopy procentowe aktualne na 31 grudnia 2011 roku. Odsetki i raty kredytów i pożyczek kwalifikowane są według dat płatności.

	poniżej 1 roku	1 rok do 3 lat	3 lata do 5 lat	powyżej 5 lat
Wydatki z tytułu kredytów i pożyczek	114 940	0	0	0
Wydatki z tytułu zobowiązań handlowych	66 663	0	0	0
Wydatki z tytułu zobowiązań innych	37 226	0	0	0
Wydatki razem	218 829	0	0	0

Kwoty zaprezentowane w tabeli powyżej są przedstawione w wartościach brutto (niezdyktowanych).

33. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE

Przyszłe zobowiązania inwestycyjne:

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka posiadała przyszłe zobowiązania inwestycyjne wynikające z zawartych umów na łączną kwotę 70 616 tys. zł. Największe kwoty dotyczą prac związanych z hotelami Novotel Łódź (w wysokości 35 986 tys. zł), ibis i ibis budget Reduta Warszawa (w wysokości 17 814 tys. zł) oraz ibis i ibis budget Stare Miasto Kraków (w wysokości 15 818 tys. zł). Pozostała kwota dotyczy zawartych umów na modernizację istniejących hoteli.

Przyszłe zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego:

Przyszłe minimalne zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Zobowiązanie z tytułu leasingu operacyjnego, wymagalne w ciągu:	1 298	2 035
jednego roku	891	1 246
od 1 roku do 5 lat	407	789

W bieżącym okresie w rachunku zysków i strat ujęto 922 tys. zł minimalnych opłat leasingowych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego wynikały z umów leasingowych zawartych z jednostką zależną Orbis Transport Sp. z o.o. W wyniku dokonanej w grudniu sprzedaży składników majątkowych CFM, umowy dotyczące samochodów leasingowanych przez Orbis S.A. zostały przeniesione na rzecz Arval Service Lease Polska Sp. z o.o.

34. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH (TRANSAKCJE)

W rozumieniu MSR 24 podmiotami powiązanymi ze Spółką są członkowie kadry zarządzającej i nadzorującej oraz bliscy członkowie ich rodzin, jednostki zależne i stowarzyszone opisane w notach 11 i 12 do niniejszego sprawozdania oraz Accor S.A. (znaczący akcjonariusz) i podmioty z nim powiązane.

Przychody ze sprzedaży usług spółkom Grupy Accor obejmują przede wszystkim opłaty za zarządzanie hotelami: Mercure Fryderyk Chopin w Warszawie i Sofitel we Wrocławiu.

Koszty zakupu usług od spółek Grupy Accor obejmują przede wszystkim:

- opłaty franchisingowe,
- opłaty rezerwacyjne,
- opłaty za korzystanie z aplikacji informatycznych,
- koszty dotyczące programu lojalnościowego AIClub.

Przychody ze sprzedaży usług jednostkom zależnym obejmują przede wszystkim opłaty za zarządzanie oraz przychody z dzierżawy nieruchomości hotelowych.

Zakupy od jednostek zależnych obejmują przede wszystkim wzajemne świadczenie usług oraz opłaty za leasing samochodów.

Pozostałe przychody obejmują otrzymane dywidendy od jednostek zależnych (Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. i Orbis Kontrakty Sp. z o.o.) oraz odsetki od pożyczek udzielonych jednostce zależnej (Orbis Transport Sp. z o.o.)

Koszty finansowe obejmują odsetki od pożyczek otrzymanych od jednostki zależnej (Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.)

Spółka nie dokonywała transakcji odpłatnego i nieodpłatnego przeniesienia praw lub zobowiązań pomiędzy Orbis S.A. a podmiotami powiązanymi:

- członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Orbis S.A.
- małżonkami, krewnymi lub powinowatymi w linii prostej do drugiego stopnia członków Zarządu i Rady Nadzorczej Orbis S.A., podmiotów zależnych od Orbis S.A. i z nim stowarzyszonych,
- osobami związanymi z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Orbis S.A., podmiotów zależnych od Orbis S.A. i z nim stowarzyszonych.

34.1 WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU I CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ

	Płace i inne krótkoterminowe świadczenia z tytułu pełnienia funkcji we władzach	
	Orbis S.A.	jednostek podporządkowanych
Zarząd i Prokurenci		
Laurent Francois Picheral	1 680	3
Ireneusz Andrzej Węglowski	1 032	15
Yannick Yvon Rouvrais	722	296
Marcin Szewczykowski	810	209
Rada Nadzorcza		
Claude Moscheni	50	0
Jacek Kseń	39	0
Erez Boniel	39	0
Christian Karaoglanian	35	0
Artur Gabor	46	0
Yann Caillère	25	0
Marc Vieilledent	46	0
Jarosław Szymański	35	0
Andrzej Procajło	35	0
Andrzej Przytuła	35	0

34.2 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I USŁUG

Poniższe noty odnoszą się do transakcji/sald rozrachunków ze spółkami Grupy Kapitałowej Orbis S.A. i spółkami Grupy Accor.

	2011	2010
Przychody netto ze sprzedaży usług	25 575	26 765
- spółkom z grupy Accor	1 729	1 378
- jednostkom zależnym	23 846	21 882
- jednostkom stowarzyszonym	0	3 505
Przychody netto ze sprzedaży innych produktów, towarów i materiałów	0	201
- jednostkom zależnym	0	201
Przychody ze sprzedaży razem	25 575	26 966
Pozostałe przychody	36 434	31 876
- jednostkom zależnym	36 434	31 876
Przychody razem	62 009	58 842

34.3 ZAKUPY TOWARÓW I USŁUG

Poniższe noty odnoszą się do transakcji/sald rozrachunków ze spółkami Grupy Kapitałowej Orbis S.A. i spółkami Grupy Accor.

	2011	2010
Koszty zakupu usług	36 661	30 247
- od spółek z grupy Accor	24 724	19 468
- od jednostek zależnych	11 937	10 779
Koszty zakupu towarów i materiałów	32	44
- od spółek z grupy Accor	28	40
- od jednostek zależnych	4	4
Koszty zakupu towarów i usług razem	36 693	30 291
Koszty finansowe z tyt. pożyczek	4 854	4 346
- od jednostek zależnych	4 854	4 346
Koszty razem	41 547	34 637

34.4 ROZRACHUNKI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Należności z tytułu dostaw i usług	10 225	10 404
- od spółek z grupy Accor	460	546
- od jednostek zależnych	9 765	9 850
- od jednostek stowarzyszonych	0	8
Pozostałe należności	0	30 237
- od jednostek zależnych	0	30 237
Razem należności	10 225	40 641
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	10 825	7 724
- wobec spółek z grupy Accor	7 369	5 038
- wobec jednostek zależnych	3 456	2 686
Pozostałe zobowiązania	110 623	110 418
- wobec jednostek zależnych	110 623	110 418
Zobowiązania wobec podatkowej grupy kapitałowej	1 606	1 735
- wobec jednostek zależnych	1 606	1 735
Razem zobowiązania	123 054	119 877

W pozycji pozostałe należności na dzień 31 grudnia 2010 roku prezentowane są pożyczki udzielone spółce zależnej Orbis Transport Sp. z o.o. W grudniu 2011 roku pożyczki te zostały w całości spłacone.

Jako pozostałe zobowiązania prezentowane jest zobowiązanie z tytułu pożyczki krótkoterminowej od spółki Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A. Szczegółowa informacja na ten temat znajduje się w notcie 26 do niniejszego sprawozdania.

Zaprezentowane należności nie zostały objęte odpisem aktualizującym. Rozrachunki z podmiotami powiązanymi zostaną rozliczone poprzez spłaty.

34.5 POŻYCZKI UDZIELONE PODMIOTOM POWIĄZANYM

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Stan na początek okresu	30 237	38 500
Naliczenie odsetek	1 652	1 647
Spłata odsetek	(1 889)	(1 710)
Spłata pożyczki	(30 000)	(8 200)
Stan na koniec okresu	0	30 237

34.6 POŻYCZKI OTRZYMANE OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

	stan na 31.12.2011	stan na 31.12.2010
Stan na początek okresu	110 418	110 488
Naliczenie odsetek	4 854	4 347
Spłata odsetek	(4 649)	(4 417)
Stan na koniec okresu	110 623	110 418

Wierzyciel	Wartość wg umowy w tys. zł	Odsetki naliczone na 31.12.2011	Oprocentowanie	Termin spłaty	Opis pożyczki
Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.	109 620	1 003	WIBOR 3M+marża	24.10.2012	wykup obligacji na okaziciela
Razem	109 620	1 003			

35. ZDARZENIA POD DNIU BILANSOWYM

Po dniu bilansowym, postanowieniem sądu rejonowego dla m.st. Warszawy, trzy spółki zależne zostały wykreślone z Krajowego Rejestru Sądowego:

- Orbis Development Sp. z o.o. w likwidacji - w dniu 4 stycznia 2012 roku,
- INTER Bus Sp. z o.o. w likwidacji - w dniu 5 stycznia 2012 roku,
- Orbis Incoming Sp. z o.o. w likwidacji - w dniu 12 stycznia 2012 roku.

36. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Objaśnienia korekt wyniku w przepływach z działalności operacyjnej.

Zmiana stanu zapasów przedstawiona w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych jest równa bilansowej zmianie stanu.

Zmiana stanu rezerw przedstawiona w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych jest równa bilansowej zmianie stanu.

	2011	2010
Bilansowa zmiana stanu należności	(4 579)	15 588
zmiana stanu długoterminowych rozliczeń międzyokresowych	1	(333)
zmiana stanu pożyczek	0	(8 263)
konwersja należności handlowych na pożyczkę	0	(1 444)
zmiana stanu zaliczek na środki trwałe i środki trwałe w budowie	(1 085)	592
zmiana stanu należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	0	(5 710)
inne	258	0
Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(5 405)	430
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów	39 718	(10 600)
zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(24 077)	10 085
zmiana stanu zobowiązań długoterminowych z tyt.otrzymanych kaucji	179	333
Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	15 820	(182)
Inne korekty	6 152	(705)
aktualizacja wartości rzeczowych aktywów trwałych	4 864	(9 544)
aktualizacja wartości innych aktywów finansowych	0	7 901
aktualizacja wartości inwestycji w jednostkach zależnych	0	45
provizja od kredytu	1 296	1 014
inne	(8)	(121)

37. INNE INFORMACJE

W 2011 roku przeprowadzono 6 kontroli z Państwowej Inspekcji Pracy. Zalecenia pokontrolne zostały wykonane. Spółka z tytułu kontroli nie została obciążona karami.

W dniu 18 maja 2011 roku rozpoczęła się kontrola podatkowa z Urzędu Miasta Wrocławia mająca na celu sprawdzenie prawidłowości rozliczeń w zakresie podatku od nieruchomości położonych na terenie Gminy Wrocław za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 marca 2011 roku. Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego kontrola nie zakończyła się.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe - 2011 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
2012.02.21	Laurent Francois Picheral	Prezes Zarządu	
2012.02.21	Ireneusz Andrzej Węglowski	Wiceprezes Zarządu	
2012.02.21	Marcin Szewczykowski	Członek Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
2012.02.21	Marcin Szewczykowski	Członek Zarządu	